

מִמִּי הַנַּחֵל

איחוד האברכים דחסידי ברסלב

שע"י מורשת הנחל

המנין שלכם

השתלשלות ייסוד ביה"ג של חסידי ברסלב

04

הספר שלי

חידושים וביאורים בתורה הזמנית

05

עלה לתרופה

מכתבים מאנ"ש

07

ניצוץ של אור

סיפורי התקרבות

08

לאסוקי שמעתתא

ליבון דברי רביה"ק ותלמידיו

09

לקדושים אשר בארץ

חקר קברי צדיקים

12

נקודת החבר

לקבל דין מן דין

15

מבית הגזים

עתיקות וגנוזות

16

הכבשן

סיפורים מכבשונה של ברסלב

18

אין פאבריק

מהנעשה והנשמע בחבורות האברכים

19

יסודות

בתורת ברסלב

21

דער פען

מכתבים שהתקבלו במערכת

22

מערכת "מימי הנחל"

שע"י "מורשת הנחל"

טלפקס: 5822913-1532

05484-85412

05484-40814

א דיבור
דבר "מורשת הנחל"

הכיסופים והגעגועים, התשוקות והרצונות היו אצל חסידי ברסלב תמיד אבני היסוד לכל דבר שבקדושה. להתפלל מבלי להרפות, להשתוקק עד אין סוף וגם לעשות השתדלות אם מעט ואם רב כל אחד כפי דרגתו.

כעת, משאנו עומדים כבר פחות מ-100 יום לפני הראש השנה של הרבי, הרי שהכיסופים גואים ועולים מעצמם, בפרט בשנה זו שנוסח התפילה של ר' יצחק ברייטר 'שערי ציון הנעולים' קיבל פתאום משמעות ממשית; כאשר לעת עתה כל ענין הקיבוץ בעיר עוז לנו 'אומן' מוטל באי וודאות גדולה, אין ספק כי לב כל חסיד ברסלב מתעורר להרבות בתפילות ובקשות, ריצויים ופיוסים, ברחמים ותחנונים לפני בורא כל עולמים שיחוס וירחם עלינו, על שארית הפליטה שלא יקח לנו את המתנה הנפלאה הזו שזכינו לה בשנים האחרונות.

כדי לעורר בפינו נוסף את הרגשות הלב, הבאנו בגליון זה את סיפור שיחרורו של החסיד ר' שמואל הורביץ, אשר כידוע חרף נפשו במסירות נוראה כדי לזכות להשתטח על ציון רביה"ק לפחות פעם אחת בחייו. כן הבאנו במאמר החודשי נקודה מעניינת בעבודת ההתחדשות, לאור מה שכלליות אנשי שלומינו עוסקים כעת בתורה הזמנית - תורה יג, בה מגלה לנו רבינו את ההתחדשות שנעשית בכח הרצונות והכיסופים, כי "כל אלו בני אדם הבאים לחכם הדור, כל אחד ואחד יש לו איזה רצון טוב. והצדיק מעלה כל אלו הרצונות ובזה הוא מחדש נפשותיהם של אלו האנשים הבאים אליו ועל ידי זה הוא מביא התגלות התורה שאומר אז בפניהם. נמצא שיש לכל אחד ואחד חלק בתורה כפי רצונו וכן נתחדש נפשו לטובה. על כן צריך כל אחד להתחזק ולהתעורר שיבוא עם רצונות טובים וכיסופין טובים וחזקים להשם יתברך כדי שיתחדש נפשו לטובה ביותר" (קיצור ליקו"מ יג, ה).

יה"ר שנזכה לכך.

המערכת

חודש בחודשו
אור המועדים וזמני השנה

להתחדש בהתחדשות

בחיים, אך אלו לא החיים בעצמם.

רק כאשר נפנים, שבכדי להתחדש, עלינו להתחדש בכל צורה שרק אפשר, בכל צורה שהעולם כיום מאפשר לנו להתחדש, נוכל למחוק את העייפות והזקנה למרות שאנו באמת שחוקים ועייפים. אם יצרו של אדם התחיל להתחדש בכל יום בקצב מאוד מהיר, אין לנו ברירה אלא להתחדש גם כנגדו באותו תכסיס באותה תחבולה גם אם אין בכך כל חידוש אמיתי. גם אם באמת במה שאנחנו עושים אין שום חידוש, אבל אם אנחנו עושים זאת בהתחדשות זאת ההתחדשות האמיתית.

שהרי גם בכל החדשות והחידושים שמומצאים בכל רגע בעולם אין שום חידוש. זהו רק דמיון כוזב - "כִּי הֵיִצֵּר הָרָע, שֶׁהוּא בְּאֵמַת זְקָן וְיֵשֶׁן לְגִמְרִי, כִּי נִקְרָא זְקָן וְכִסִּיל, רוּצָה בְּכָל פְּעַם לְהִתְחַדֵּשׁ וּמַעֲוֹרֵר אֶת הָאָדָם לְשִׁטּוֹתָיו וְהַבְלִי פְּאֵלָיו הֵם חֲדָשִׁים עֲכָשׁוֹ", אך באמת אלו אותם דברים בשינוי לבושים.

לשם כך, כדי שנוכל להתחדש, צריך להתחדש גם התחדשות אפורה ומשעממת כביכול, גם אם היא לא נוצצת וזוהרת כמו ההתחדשות שנמצאת לנו בראש. כי כל ההתחדשות הזאת היא ההתערבות של 'כוח המדמה' ממנו רבינו הזהיר כל כך, כוח שמערבב את ההתחדשות בעצמה על ידי דמיון מעוות מהי התחדשות.

כי ההתחדשות באמת היא רק כאשר מתחילים לעשות את כל הדברים שצריך לעשות ושכבר עושים, אבל עושים אותם מתוך התחדשות, בכל יום ובכל שעה, זה נראה כלפי חוץ ממש אותו דבר, זה לא דומה לחידושי העולם הזה שבהם מתחלפים האריות והצבעים, אלא להיפך, כלפי חוץ הכול נשאר אותו דבר, אולי אפילו קצת אפור. אבל בפנים יש התבוננות, יש דבקות וגעגועים, או אז באמת הכול חדש.

לשם כל עלינו להתחדש בראש ובראשונה ללכת בדרכי עצותיו ותורתו של הצדיק שזכה לתכלית ההתחדשות. רק מי שזכה להתחדשות כזו שכל דרכיו הם רק בהתחדשות, שהוא שונא את הזקנה וחידושי העולם הזה, שבכל פעם שהוא הגיע למדרגה חדשה בהתחדשות, הוא שואל מחפש ומבקש עוד איזה התחדשות, רק על ידו יש תקווה לכל אלו שכבר נלכדו במצודת ההתחדשות של העולם הזה ודמיונותיו, להתחיל להתחדש באמת בדרכי עבודתו יתברך.

העולם של היום מתנהל במהירות. אפשר לומר שהוא טס. הקצב המסחרר של ההתרחשויות בעולם כולו מאיץ את עצמו מיום ליום ומשעה לשעה. לפעמים נדמה כי יד ההשגחה ממהרת כביכול את כל תיקוני הבריאה, את אינסוף הבריורים כביכול כדי להחיש את הגאולה השלימה.

בפועל, מה שלקח פעם חודשים ושנים מתרחש היום בימים בודדים. מכל צד שרק נסתכל ונתבונן על המתרחש, זה בלתי נתפס. פעם כל דבר לקח זמן. בעבר אפילו כשרצו לעשות דבר פשוט מאוד כמו לכבס בגדים זה תפס נתח חשוב משעות היממה, אבל כיום יותר משעתיים לפעולה שכזו זה המון זמן, אם תרצו גם את זה תוכלו לקצר בחצי בלחיצת כפתור פשוטה.

לכאורה, לנו, אלו שכמעט לא צריכים לנקוף אצבע, בשביל שכל מלאכתנו תהיה עשויה על ידי מכונות ומכשירים שונים, אמור להיות הרבה זמן. זמן בשביל לעבוד את ה', בשביל ללמוד את התורה הקדושה, בשביל להתפלל ולהתבודד. אך בפועל לנו דווקא נדמה שאין לנו אפילו קמצוץ זמן. אנחנו לחוצים וחיים בתחושת חוסר זמן תמידי.

מה שקורה בעקבות אותה טיסת זמן מהירה, היא השחיקה והעייפות של כל אחד כמעט בלי יכולת להתחדש ולהתרגע. קצב החידושים והחדשות, מכניס את כולם למין תרדמת חורף וקיץ שנתית, כך טסה לה השנה כולה ועוד שנה ועוד שנה עד שאנחנו מוצאים את עצמנו מבוגרים (כינוי מכובס לזקנה), חסרי עניין ונעדרי רעננות והתחדשות.

קשה מאוד להתחדש, לעצור את הגלגל המהיר של העולם הזה על שלל דמיונותיו, לחנות חניה ממושכת ולחשב מסלול מחדש. כי המהירות וההתחדשות של כל אותם דברים שהם פועלים להרדים אותנו, הם לא עוצרים ולא נחים לרגע, לכן גם ההתחדשות שלנו צריכה לשנות כיוון.

אם נמשיך לחלום ולדמיין התחדשות מסוג מצויר, כמו ההתחדשות מהסיפורים. של מחשבה מעמיקה והחלטה גורלית, אז רוב הסיכויים שתמיד רק נמשיך לחלום על אותה התחדשות, אך לעולם לא נפגוש אותה פנים אל פנים. זוהי באמת משאת נפשו של כל מי שחפץ

ונפשי כעפר לכל תהיה

חן, כן אפשר לראות את זה בקברי צדיקים שמגיעים ממקומות שונים יהודים שפעם ראשונה בחייהם פוגשים קבר של צדיק, והם מנסקים אותם עם תמימות ואומרים כמה בקשות בפשיטות בלי שום חכמה כלל, עד שעובדי ה' שכבר שנים הם נמצאים במקום מקנאים בהם היאך זוכים לפשיטות ותמימות כמו אותו יהודי או הבחור הקטן, וזה 'עפר' דקדושה שזה בלי שום פירוד ומחלוקת.

הרשעים רוצים שהאדם בעצמו ישליך את ה'עפר' - אמונה וכך כל אחד בתחילת עבודתו כל עבודתו הוא עם תמימות ופשיטות, כלומר שיסוד העפר חזק אצלו, עד שהגיע המחלוקת של הרשעים שהם הורסים את הכל, כי הם כשמוזמנים נסיון לאדם, הם רוצים בעיקר לגעת ב'עפר' הם רוצים לערער את השלווה שלו, לא רק לחפור לו בעפר אלא שהאדם עצמו יתחיל לחפור בעפר שלו, כלומר שהם רוצים להכשיל אותו כ"כ עד שהאדם יתחיל לכעוס על ה' כביכול מדוע הולך לו קשה בעבודת ה', "כִּי לְפַעְמִים נִתְעַקֵּם הַלֵּב מֵאֵד עַל יְדֵי הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִין עַד שֶׁמִּהֲרָה אַחֵר ה' יִתְבַּרְךְ בְּבִחִינַת אֲוֵלַת אָדָם תִּסְלַף דְּרָכּוֹ וְעַל ה' יִזְעַף לְבֹ" וזה נקרא שהוא עצמו פוגם וחותר בעפר שלו באהבה הקשורה שיש לו עם ה' [הנמשך מ'עינא חד דרחמי'] הם לא רוצים כ"כ את עבירה שזה החפירה בעפר, אלא את החלישות הדעת שגיע מאותו נפילה, האדם עצמו יתחיל לחפור בחזרה בה'עפר' שלו, ואז אפ' שהוא ימשיך ללמוד ולהתפלל אבל 'העפר' התמימות הנקיה, והאהבה האמיתית שיש לנשמה יהודית עם ה' כבר תהיה עפר חלולה, ויעשה כעין מריבה עם הקדושה.

לחזק את ה'עפר' שהכל מה' יתברך

לכן מגלה לנו רבינו הק', דע את האויב, דבר ראשון תחזק את ה'עפר' - הביטול לה' יתברך, שהכל ממנו, לידע שכל "רדיפתם נמשך מהשם יתברך בעצמו כביכול" "על כן באמת עיקר העצה רק להיות מעביר על מדותיו כל כך" (ביאה"ל על התורה), דהיינו כל המושג של מחלוקת ונסיונות להפיל את האדם הכל נמשך מה' יתברך, שזה הסוד של שבירת כלים ומשם נִאֲחָזֶת מִחֻלָּקַת דִּסְטָרָא אַחֲרָא שֶׁהִיא בְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמִימִי שֶׁבָּאִים מִשְׁבִּיבֵי תְּלָיִם (ליקו"ה על התורה הלכות בשר שנתעלם מן העין), לכן הדבר הראשון צריך לידע שכל מה שעובר על האדם הכל מה' יתברך בעצמו, ורק כדי שיהיה בחירה [ושכר ועונש] נתן כביכול כוח לרשעים לעשות מחלוקת עם האדם, וזהו שהוא יודע ומגלה שהכל מה' יתברך כולל הדברים הנמשכים מהיכלי התמורות, בזה הוא מפסיק לחפור ב'עפר' שלו, הוא יודע שכל

כְּשֶׁחֲזַר רִבְנֵי ז"ל מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאָמַר אֲזַי רִבְנֵי בְּצִחוֹת לְאֻנְשֵׁי-שְׁלֹמֹנֹה הִבְאִתִּי לָכֶם מִתְּנָה אֶת הַמִּחְלָקָת.

מי חולק עלינו? הרשעים - הסטרא אחרא, הם רוצים לקבור את האדם, הם לא יכולים 'לראות' את האדם עושה משהו טוב בשביל ה' יתברך. אדם קם בבוקר מלא חיות לעבוד את ה' בהתחלה חדשה ולא עובר כמה שעות, וכבר מכשילים אותו בכעס או בשאר דברים רעים. זה לא סתם מחלוקת פשוטה, אלא מיום בריאת העולם נתנה רשות להם לעשות מחלוקת עם הקדושה [כמבואר בכל הספרים בארוכה]. אולם יש לזכור "מאויבי תחכמני" - במלחמה דבר ראשון צריכים לדעת מה המטרה של האויב, ורבינו הק' מגלה לנו בתורה רע"ז - התורה הזמנית, את המטרה, שהם רוצים לגעת ב'עפר' של אדם ולא רק לקלקל את ה'עפר' אלא שאדם בעצמו יתחיל 'לחתור כנגדם' וישליך את ה'עפר' שלו ואז בקל יבואו למבוקשם.

ה'עפר' הוא הקשר ואהבה השורשי הנמצא בכל יהודי

ה'עפר' של האדם זה הקשר השורשי הנמצא בכל נשמה של כל יהודי, וזה נמשך מ'עינא חד דרחמי' ששם כולו רחמים [עיי' בליקו"ה על התורה] ושם נתגלה אהבת ה' לכל יהודי ואף שאינו חכמה כלל כל מה שעושה בעבודת ה' עם כל זה מחמת אֶהְבֵת הָאֵב שְׁעִשְׁוִיעִיו מְזָה הוּא מְחַבֵּב הַדָּבָר וּמְגַדִּילוֹ וּמְרַחֲבוֹ וְעוֹשֶׂה מְזָה דָּבָר גָּדוֹל, ועל היסוד שהוא בחינת עפר [סוד המלכות, אשתו הראשונה] מושתת ועומדת הבית הקדושה של כל אחד מיוסדת ועומדת על עפר, שהם התורה ותפילה שזוכה לחטוף בעולם הזה, ומכל זה נבנה בית ודעת דקדושה, אבל הכל מונח ועומד על השורש הזה שהוא 'עפר' שהוא הקשר ואהבת ה' יתברך לבניו שאינה תלויה בדבר, וכן הוא מצד עבודת האדם ה'עפר' הוא הביטול העמוק לה' שיש לכל אחד, וכדרכו של רבינו הק' בתורה שמביא משל מתינוק, נתבונן גם אנו ב'תינוק שאין בו שום חכמה ואביו משתעשע בו מאוד שיעקר הסיבה שמשתעשעים כי זה עם המון תמימות ואין בו שום שקר, הוא כולו זך וטוהר, הוא לא נמצא בשום פירוד ומחלוקת הוא כל כולו בטוח באביו שיעשה לו הכל, כן בעבודת ה', 'עפר' הוא התמימות הנקיה שנמצאה טמון בכל אחד, ואפשר לראותו בבחורים קטנים הנכנסים לעבודת ה' ורואים האיך הם מתכוונים לדבר מצווה כגון לנסוע לאומן וכדומה, שהם נכנסים לציון עם דחילו ורחימו, ואפ' שלא יודעים הרבה כמעט, אבל מכיון ש'אין בו שום חכמה' זה מלא

עיה"ק ירושלים תוכב"א - פרק ז'

בית הכנסת ב'שער דוידוביץ' (1)

ברוח. אחד מהזקנים שמכיר המקום נענה כי אינו מסוגל להבין איך במקום קטן כזה נכסו כ"כ הרבה אנשים אין זה אלא שהיה שם בחינת 'עומדים צפופים ומשתחוים רווחים'... בתחילה התפללו בקומה התחתונה ובהמשך עלו למעלה לקומה השניה, סמוך לביתו של ר' יוסף דוידוביץ.

זה השער לה'

כמעשי אנ"ש בכל מקומות מושבותיהם כך מעשיהם כאן, בהתחדשות החלו לעבוד את השי"ת בבית מדרש זה, כאשר ר' אליהו חיים רוזין ממנה את ר' שמואל מרדכי קורנבליט לגבאי בית המדרש וכבעל תפילה קבוע מדי יום, מלבד זאת היה משמש גם כ'מתחיל' בתפילת שחרית בקיבוץ בימי ר"ה, כמו כן שימש כגבאי צדקה לאסוף כספים עבור הוצאות שבת לאנ"ש.

ר' משה ירוסלבסקי שימש גם כגבאי והיה מכריז העליות, בקולו החזק היה מזמר את הזמירות בסעודה שלישית ובכל עת. כמו כן היה מנהגו לארגן בסוכת ביתו מדי שנה סעודה לכבוד הילולת רבינו הקדוש.

בימות החול היה ר' שמואל הורביץ מגיע במיוחד מהעיר העתיקה למסור שיעורים בתורת רביה"ק, כן מסר שיעורים ר' אליהו חיים רוזין. ר' אליהו חיים אף היה לומד סיפורי מעשיות וליקו"מ בשב"ק. לאחר עלייתו של ר' לוי יצחק לארה"ק התחיל הוא למסור שיעורים בביהמ"ד ולנהל את כל צרכי ביהמ"ד ביד רמה.

פעם אחת לא הגיע ר' לוי יצחק ללמוד סיפורי מעשיות ונתנו לר' משה ירוסלבסקי ללמוד. ר' משה היה יהודי פשוט ולמד מילה במילה כל המעשה הראשונה 'מעשה אמאל איז געווען א מלך' וכו' בלי להוסיף כלום מדיליה, אך משתי עיניו זלגו דמעות שליש מרוב הרגשתו בסיפורים הקדושים, שהלהיב את לב כל השומעים באמונת אומן בקדושת רביה"ק והמעשיות הנוראות שסיפר.

כל השנה שימש כבעל קורא ר' יצחק גרשון ברזסקי בנעימות המפורסמת, לבד ממגילת אסתר שהיה רלו"צ בנדר קורא בהתלהבות מיוחדת.

בגליון הבא בעז"ה תיאורים חיים מהווי ביהמ"ד מכתבי הזמן דאז ועוד.

במאמרינו הקודמים עסקנו רבות בבתי כנסת שהיו בבחינת תורה שבכתב. לעומת זאת, במאמרינו זה נעסוק באחד מבתי כנסיות שיש עדיין כמה מאנ"ש החיים איתנו כיום לאיו"ט השומרים בזכרונם בית כנסת זו, כבית היוצר לחסידות ברסלב ויסוד לבית מדרשנו במא"ש העומד על תילו בפאר והדר.

רוח חדשה

כמו שראינו במאמר הקודם (מימי הנחל גליון מ'), שכאשר ר' אליהו חיים רוזין עלה בשנת תרצ"ו מאומן, לאחר שניצל מציפורני הקומוניסטים והשתכן בדירה בשוק מא"ש אשר בעיר החדשה, מצא את אנשי שלומינו ללא בית כנסת משלהם מתגלגלים ממתנות חסד מאחד למשנהו.

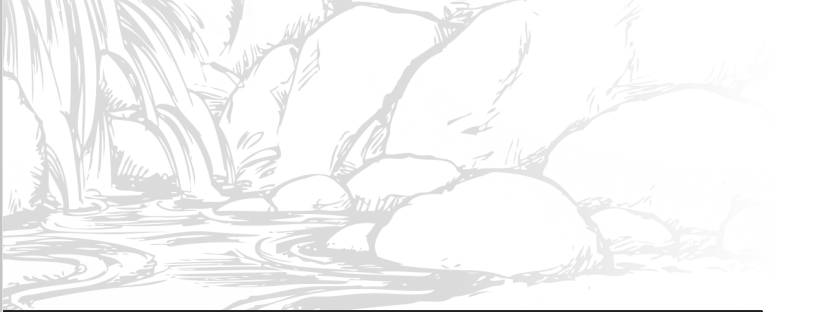
ר' אליהו חיים החליט כי לא עוד! הגיע הזמן שלאנ"ש יהיה בית כנסת משלהם. ממחשבה למעשה הוא ניגש להרה"ח ר' אברהם שטרנהרץ והביע בפניו את הרעיון, אך ר' אברהם תמה לעומתו באמרו: "בשביל מי לבנות ביהמ"ד? מי יממן את ההוצאות הגדולות? האם אתה בונה על אנ"ש הנאבקים מידי יום על פת לחם?".

וזאת לדעת, כי באותן ימים רובם מאנ"ש התגוררו בעיר העתיקה ושם כבר היה להם ביהמ"ד משלהם כאשר סיפרנו עליה במקומו (ראה מימי הנחל גליון ל"א), אך ר' אליהו חיים היה האיש שאינו שם לב לחשוב 'מה יאמרו הבריות' וברוח החיה שבו החל מיד בפעולות מעשיות לחפש מקום ראוי להיות משכן לצדיק ולאנשי הנקראים על שמו, לכונן ולייסד לביהמ"ד לצרכם.

לאחר מאמצים כבירים, מצא את מבוקשו ברחוב עונג שבת 2 בכניסה לשוק מא"ש בשער הפונה מרחוב סלונים פינת סלנט המכונה 'שער דוידוביץ' ע"ש אחד מתושבי השכונה שהיה גר בחצר הסמוכה ה"ה ר' יוסף דודוביץ.

היתה זו דירה קטנה בת 2 חדרים, אליה הובילו 15 מדרגות, ר' אליהו חיים הצליח להשיג מאיזהו מקומן 'שידה' שישמש כבימה וכך קם והיה לאנ"ש בית מדרש ראוי לשמו, אכן קטן במידה אך גדול וענק

העיקר הוא השמחה

ומה אנו צריכים יותר מזה, מה שגילה רבינו ז"ל (ליקו"מ סי' קסט) בפסוק "והיה עקב תשמעון וגו' ושמר ה' אלוך לך את הברית" - והיה לשון שמחה וכו', ע"י זה הקב"ה בעצמו ישמור לך את הברית קודש. והרי ידוע מכל הספרים הקדושים ובפרט מספרי רבינו הקדוש, שעיקר עבודת איש הישראלי צריך להיות בזה, כי הוא כלל כל התורה כולה, על כן "עיקרא דיצרא בישא על עריין וכו'" כידוע כל זה (זוהר ויקרא ט"ו:), והנה רבינו ז"ל מגלה לנו התגלות נפלא ונורא, שע"י השמחה "הקב"ה בעצמו ישמור לך את הברית קודש".

הכלל שהכל כאשר לכל תלוי רק בשמחה. ולשמחה אמתיית אי אפשר לזכות כי אם ע"י הדרך הקדוש של אזמרה כמובן שם, ואשר על כן הזהיר אותנו רבינו ז"ל להתרחק כל היום אפילו מלב נשבר, כי יכולה ח"ו להתאחו ע"י זה קליפת העצבות - ועיין ביאור הליקוטים בס"ח ראיתי מנורת זהב באות ס"ו "לעובדא ולמעשה וכו'" עיין שם - חוץ משעה אחת ביום, שאז צריכין לשבר לבו ולשוח בינו לבין קונו כל מה שעובר עליו וכו', ואם יזכה להוריד דמעות אשרי לו וכו', ושאר כל היום יהיה בשמחה כמבואר כל זה בדברי רבינו ז"ל (שיחות הר"ן מא).

ועיין בליקוטי הלכות (עירובי תחומין ו, א) וז"ל בקיצור: כי אפילו בחול צריכין להרחיק מאד את העצבות וכו', ולבלי לשום אל לבו אז אפילו דאגת העוונות, רק לשמח עצמו במעט טוב שיש בו עדיין, כמבואר אצלינו הרבה בזה וכו' עיין שם.

לבי מלא דברים בענין זה, וקשה לי להוציא כל מה שבלבי בזה ובפרט בכתב, וגם מה שכתבתי עד הנה, לא כתבתי היטב, ומה שהביאני לכתוב לך כל זה, כי לדאבונו הרב ממעטים מאד בין אנ"ש לדבר בענין זה, אשר הוא היסוד העיקרי, ואשר כל ההצלחה בדרכי עבודת ה' - ולהיות בבחינת נכנס בשלום ויצא בשלום (עיין ליקו"מ סי' לא) - תלוי בזה.

ואשר על כן נתפס בין קצת מבני הנעורים שיטה, שעיקר החסידות של רבינו ז"ל הוא לעשות אנחות כל היום, ואשר באמת הוא ממש ההיפך מדעת רבינו ז"ל כנ"ל (ולדעתי זה הגורם העיקרי של אי ההצלחה על פי רוב להמקורבים החדשים לדעת מרבינו ז"ל).

ועיין בעלים לתרופה דף כ"ה ע"א (מכתב מה) וז"ל: "אך כמו שהוא מעלה גדולה, מה שאתה משתוקק כל כך אל התכלית האמתי, כמו כן יש בו חסרון גדול, מה שאתה בוער וצועק יותר מדי, כי יותר מדאי הוא ח"ו בחינת הריסה. והלא כבר דברנו עד קצה האחרון, שצריכין להחיות את עצמו אפילו בנקודה בעלמא של דת יהדותנו הקדושה שאנו אווזים בהם בחסדו הגדול, ואין לך להסתכל על שאר אנשים שאינם << המשך בעמ' 17

ב"ה, אור ליום ו' ערב ש"ב נ'חמו יו"ד מנחם אב תשי"ט
לכבוד ידידי שאר בשרי וכו' ר' נתן צבי קעניג נ"י
שלום וברכה וכל טוב סלה

... ואגלה לך ידידי מצפוני לבי כפי מה שאפשר, (כי זה נכלל בפסוק (משלי לא, כג) "נודע בשערים וגו'", כל חד כפום מה דמשער בלבו, "כי אני ידעתי וגו'" (תהלים קלה, ה) אני דייקא כו', כמבואר בשיחות הר"ן אות א'). שמעולם לא הבנתי הענין מה שדייקא במאמר הנ"ל בס"רפ"ב הזהיר רבינו ז"ל במפורש לילך עם התורה הזאת, כי הוא יסוד גדול לכל מי שרוצה להתקרב וכו' כנדפס בפנים. וגם מוהרנ"ת ז"ל הלך ביותר עם התורה הזאת כל ימי חייו.

כי הלא כמה וכמה תורות נשגבות ונוראות מאד אשר גילה רבינו ז"ל, הלא הם כתובים על ספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן, אשר כולם כאחד צריכים לכל נפש הרוצה להתקרב להשי"ת, והמעייין בספרי ליקוטי הלכות הקדושים (ובפרט בספר עלים לתרופה), יראה שרובו ככולו מיוסד רק על זה, אם במפורש אם ברמז, וככתוב בדף השער.

ובעזרת השי"ת שכפי הנקודה השייך ללבי בעת הזאת, התחלתי - (אם זה יוכל להקרא בשם התחלה) - להרגיש קצת מן הקצת כטפה מן הים בענין זה.

כי באמת זהו יסוד העיקרי, שעליו עומד כל ענינו הקדוש של רבינו ז"ל שמרפא את הבת מלך, היינו את הנשמות החלושות והנפולות, שירו בהם כל העשרה מיני חצים שנמשחו בעשרה מיני סמים מרים, כמו שאמר רבינו ז"ל "און איך הייל זיא" (סיפורי מעשיות, סוף מעשה יג), ורפואתה רק ע"י העשרה מיני נגינה, שזה בחינת אזמרה הנ"ל, שע"י זה יוצאין מכף חובה - מכף חובה ממש, כל מיני חובה שבעולם משאול תחתיות ומתחתיו - ונכנסין באמת לכף זכות - לכף זכות ממש, לכל מיני זכות שבעולם לכל המדריגות העליונות שאפשר לאנושי לעלות ולהשיג בזה העולם, וכמובא בחיי מוהר"ן (שנד).

ועיין בהמכתב של ר' נחמן טולטשינער ז"ל ובתוך דבריו שם: "כאשר שמעתי מפיו של הקדוש מורי ורבי מוהרנ"ת זצוק"ל נאהר אזמרה וכו' און נאהר אזמרה וכו'" עיין שם. וכידוע שרבינו ז"ל מסר כל ענינו למוהרנ"ת ז"ל, להאירו ולהפיצו בעולם, וכפי שאנו רואים היה ענינו של מוהרנ"ת ז"ל רק ענין זה, כפי שאנו למדים מספרי הקדושים כנ"ל. ובליקו"מ סי' כ"ד מבואר ששמחה הוא שלמות הקדושה, ועוד מבואר בדברי רבינו ז"ל ענינים נוראים בענין השמחה, ולהיפך עצבות ח"ו הוא בחינת עבודה זרה אלהים אחרים.

עליו זה לטובתו הנצחית, וזה נקרא שהם חופרים בעפר של אדם, דהיינו שמכיון שרוצים לעלות ולרומם ולנשא את האדם הם מביאים עליו מחלוקת דהיינו כל המכשולות והנסיונות וכו' וכל מה שעובר על האדם יהיה כביכול מסטרא דקדושה [שהוא בחי' יסורין של אהבה] ואז אדרבה ע"י כל המניעות והמכשולות שהם המחלוקת נמתקים הדינים "כ"י הפטרא אחרא הוא בחינת מחלקת ושרשם מחלקת שפקדשה ואין הדיו נמתק אלא בשרשו ועל כן על ידי מחלקת של צדיקים שהיא מחלקת שפקדשה על ידי זה נמתקים הדינים בשרשן" וכל מה שחופרים בעפר שלו דהיינו בקשר של אהבת יתברך אליו או התמימות כנ"ל הוא רק כדי לעשות לו טובה והוא כמו שחופר עצמו תחת תחת חברו ומשליך לו מתנה טובה, דהיינו שנותנים לו מתנה [רשבת שמה] מחלוקת, כלומר שחופרים בעפר הישן שלו, כדי לתת 'עפר' יותר טוב, אמונה יותר חזקה בבורא, תמימות יותר נקיה בעבודת ה' [ועיין בליקוטי הלכות ובעלי תרופותיו האיך מחזק את האדם שכל מה שעובר עליו הוא רק לטובתו].

הניסיון הוא לראות האם הוא מחלוקת של רשעים או של צדיקים אך מכיון שמשם נשתלשל ונאחז הפטרא אחרא והדינים שהם מחלקת גמורה על כן אפשר שיצדמה שהמחלקת של צדיקים היא גם כן מחלקת גמור של שגאה חס ושלום מחמת שהם נאחזין שם פנ"ל אבל באמת הוא רק לטובה וזה שפקדו דוד, כשהיה עליו מחלקת של צדיקים שלא ישמע מן המחלקת רק טובות, כי בנדיא פונתם לטובה - זאת אומרת גם שחסידי ברסלב שקיבל מתנה שכל מה שיעבור עליו הוא מצד הקדושה, אעפ"כ עיקר עבודה הוא להאמין שכל מה שעובר עליו הוא לא מחמת שגאה אלא הכל לטובתו, כי אם מהרהרים אחרי דרכי ה' זה בעצמו נותן אחיזה למחלוקת של רשעים וכדברי ראב"ג "כי זה בעצמו הוא האחיזה, מה שנדמה לו על הצדיקי אמת שהם שונאים אותו ומבקשים רעתו, שעל ידי זה נתהווה טינא בלבו להיות להם לשונא ורודף, ולהיות באמת מבקש רעתם. נמצא שהדמיון בעצמו, היא האחיזה, שעל ידי זה נשתלשל מחלוקת של רשעים" זאת אומרת שהכל תלוי במחשבתו והדמיון של האדם שאם הוא מהרהר אחרי ה' יתברך ולבבו נתקשה כמריבה ונכנס לו כעין טינא על דרכי ה', בזה גורם שזה יהיה מחלוקת של רשעים ואז יש עבודה קשה מאוד לא ליפול מזה, לכן על זה יבקש כל חסיד להתפלל שכל מה שיעבור עליו ידע ויאמין שהכל מה' יתברך ולא יפרידהו שום דבר מה' יתברך.

לכן "באמת גם המחלקת דקדשה בעצמה צריך המתקה והכרעה על-ידי השלום" (ליקו"ה) מחמת הדמיון שיכולים לחשוב שכל מה שעובר עליו הוא מחמת שגאה, לכן צריכים המתקה של שבת [וארץ ישראל] שאז נתגלה השלימות שהכל מה' יתברך ומתגלה ביותר הרחמים דעינא חד דרחמי' שה' אוהב את כל יהודי בכל מצב שהוא, ובפרט בסעודת שבת שאז מתגלה שגם הגשמיות נכנעים תחת הקדושה, ועפ"י אפשר לומר שמתנה של מחלוקת הביא רבינו דייקא מארץ ישראל ששם נתמתק כל המחלוקת שיועדים שהכל מה' יתברך, משם דייקא נמשך המתנה להפוך ממחלוקת של רשעים למחלוקת של צדיקים, ויה"ר שנוזה ש'עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל' אמן.

זה נעשה לא להפיל אותו אלא הוא כדי שיהיה בחירה להאדם, אך כדי לקבור את הרע לגמרי צריך שידון אותם לכף זכות, לדעת שאפי' שהם רשעים ורוצים רק ברעת האדם, אבל ברגע שאתה מגלה לרשעים - לקלי' המתגרים באדם, שהם בעצמם נמשכים מה' יתברך, וה' נתן להם רשות לעשות מחלוקת, בזה עצמו אתה ממלא אותם בעפר באמונה בה' יתברך, כי כל הכוח שלהם כי הם פרוידים וגזורים מהקדושה, ולכן הם מתגרים באדם שחפץ לדבוק בקדושה, אבל כשאתה דן אותם לכף זכות כלומר שגם הם עושים רצון ה' בזה מכניסים אותם לכף זכות ובזה ממלאים אותם ב'עפר' דקדושה וממלא הרע שבהם נקבר תחתיהם [וכמובן למשכיל שלא רק במחלוקת של הקלי' נאמרים הדברים אלא גם במחלוקת שעושים אנשים בעלי בחירה בזה שדנים אותם לכף זכות ש'רדיפתם נמשך מהשם יתברך בעצמו כביכול" אז נקבר הרע שבהם].

וזה העצה מוכרחת

לכל פעם שנתעורר

מחלוקת על האדם

ברוחניות או בגשמיות,

שיעשה עצמו כעפר

שהכל דשין בו, שלא

יהיה אכפת ליה כלל

מה שעושים לו

זה העצה מוכרחת לכל פעם שנתעורר מחלוקת על האדם ברוחניות או בגשמיות, שיעשה עצמו כעפר שהכל דשין בו, שלא יהיה אכפת ליה כלל מה שעושים לו, שאפי' שכמה שהוא מתחזק ומתחדש לעשות רצון ה' ולא הולך לו, יעשה עצמו כ'עפר' ואדרבה ימשיך לעשות את כל הטובות שבעולם - להמשיך לעסוק בתורה ובתפילה כאילו לא היה שום דבר.

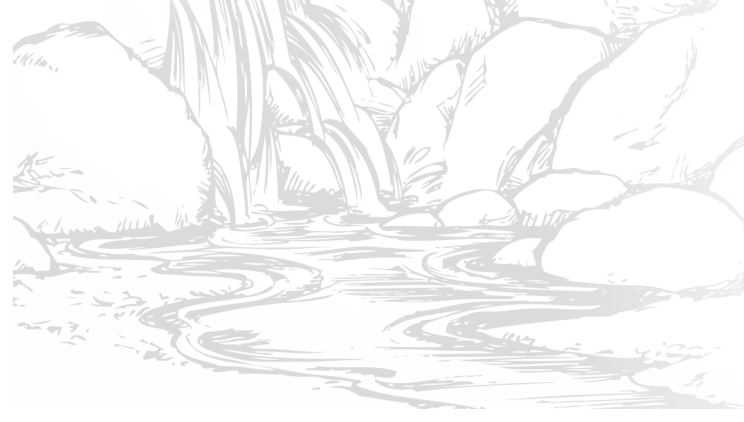
כל המחלוקת הוא של צדיקים - ע"י נפשו כעפר לכל תהיה

וע"י שאדם מחזק עצמו לעשות עצמו 'ונפשי כעפר לכל תהיה' ומגלה שהכל מה' יתברך, בזה זוכה שכל מה שעובר עליו יהיה בבחינת מחלוקת של צדיקים, וזה מה שרבינו כשחזר מ'ארץ ישראל' הביא מתנה של מחלוקת דהיינו שכל מה שיעבור על חסידיו ומקושריו לא יהיה מחלוקת של רשעים אלא מחלוקת של צדיקים [ובזה ניתן להתאים את שיחת רביה"ק "בזאת ידעתי כי חפצתי בי כי לא יריע אויבי עלי" בזה שאויבים שלי אינם רעים כי צדיקים חולקים עלי, בזאת ידעתי כי חפצתי בי (שיחות הר"ן פ"ב),

לכן אפי' אם עובר מה שעובר אבל ברגע שזה מחלוקת של צדיקים, זה כבר לא מחלוקת של שגאה אלא מחלוקת של אהבה לרומם ולנשא את האדם, וכאמור למעלה שהוא סוד 'שבירת כלים' שמהם נתהווה הבחירה ובוזה ניתן רשות להכשיל את האדם כביכול, והוא רק להטיב לאדם, אך מזה משתלשל שיתהווה מחלוקת של רשעים שהם רוצים רק ברעת האדם, וע"י שמקושרים לרבינו הק' [ועוד יותר כפי התקרבותו לרביה"ק] ומקיים עצת 'ונפשי כעפר לכל תהיה' ע"י עולה ממחלוקת של רשעים למחלוקת של צדיקים, לדעת שכל מה שעובר

ניצוץ של אור

סיפורי התקרבות

ר' מנחם קירשבוים

לדוגמא צריכים לעשות משהו בשביל לפרנס את המשפחה, אבל כל מה שמעבר לעצם הפרנסה אפשר לוותר. וכן תמיד היה מרבה לדבר על ענין הזיכון מתאוות עולם הזה והמסתעף.

עם הזמן, כאשר נודע הדבר לצוות הישיבה כי התקרבותי לברסלב, קראו אותי יחד עם הורי והבהירו חד משמעית כי באופן כזה איני יכול להמשיך ללמוד בישיבה. לטענתם; כשם שאת דרך הלימוד אני מקבל מהישיבה, כך צריך אני לקבל גם את הדרך שהם מלמדים בעבודת ה', ואם אני רוצה דרך אחרת הרי שאחפש גם ישיבה אחרת... זה היה אחרי שהתקרבו כעשרים בחורים משיבת פוניבז', והם פחדו שלא תתחיל רוח כזו גם בישיבה ברמת השרון.

סיפור זה היה בתקופת חנוכה, ולאחר הפצרות הסכימו להחזיק אותי עד סוף זמן החורף. אך לקראת זמן הקיץ הייתי צריך לחפש ישיבה אחרת.

מכיון שהיה גל של התקרבות בפוניבז', לא היתה שום אפשרות להתקבל שמה, אולם בכל זאת, היות והמשגיח הרב המבורגר הכיר את דודי, הרב פרידלנדר, הוא דיבר אתו וקבע שראש הישיבה הרב שך יבחון אותי. אך לא עברו יומיים והורי קיבלו טלפון כי מכיון שאני קשור לברסלב אין מה לדבר...

ניסיתי בעוד כמה מקומות אבל בכל מקום שנודע שאני קשור לברסלב ירדה תיכף ההצעה מעל הפרק, עד שהגעתי לישיבה בנתיבות, והחלטתי לספר תיכף את ה'סוד' הגדול. דיברתי עם ראש הישיבה וסיפרתי לו כי אני קשור לברסלב. הראש ישיבה קיבל זאת בהסכמה ואמר כי הוא מוכן לקבל אותי לישיבה, אך התנה עמי שלא אעשה בישיבה 'נפשות' לברסלב, היינו שלא אדבר עם שאר הבחורים מתורת ברסלב...

כאשר באתי לר' נתן ליברמנש וסיפרתי לו את כל השתלשלות הדברים וגם כיצד הישיבה בנתיבות מוכנה לקבל אותי בתנאי האמור, אמר לי כי הישיבה בנתיבות אינה מספקת בשבילי והציע לי לנסות להתקבל לישיבת 'באר יעקב', שכן הוא ידע כי הם קיבלו את הבחור [ר'] שמעון טייכנר שגם שייך לברסלב.

דיברתי עם הורי על ההצעה של ר' נתן, ובהיותם בידידות גדולה עם המשגיח של הישיבה ברמת השרון, ביקשו ממנו שיכתוב כתב המלצה עלי מבלי להזכיר את הענין של ברסלב והוא הסכים.

הגעתי לישיבה עם ההמלצה, והם קיבלו זאת ברצון ושלחו אותי להיבחן אצל ראש הישיבה ר' משה שמואל שפירא שהיה גר בבני

ברק, ואכן הוא קיבל אותי לישיבה בשמחה.

זמן הקיץ מתחיל הרי בראש חודש אייר, ומכיוון שיש יומיים ראש חודש, הסתפקתי באיזה יום לנסוע לישיבה. בסוף מן השמים נפלה בלבי ההחלטה שאלך לישיבה ביום ראשון של ראש חודש. היה זה השגחה פרטית נפלאה וכדלהלן.

בערב, כאשר התקשרתי לאמי מורתי לספר לה איך עבר היום הראשון בישיבה וכו', היא מספרת לי בהתרגשות על גודל ההשגחה מאת ה' על החלטתי לנסוע היום לישיבה, שכן לפני זמן קצר התקשרו אליה מהישיבה ואמרו כך: אם עוד לא יצאתי לישיבה אז שאשאר בבית... כי נודע להם שאני ברסלב'ר.

בתקופה זו ב"באר יעקב", זכיתי עם ידידי ר' שמעון טייכנר ללמוד את ספרי רבינו יחידיו. היה לנו צריף בשדה סמוך לישיבה שם היינו מבליים יחדיו בעבודת ה' בשעות בין הסדרים. לפעמים היה מגיע הרה"ח ר' לייב שפירא מירושלים לחזק אותנו שם בצריף.

כדי שלא לעורר רוח סערה בישיבה, לקחתי את הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן ועשיתי לו כריכה ע"ש חידושי ר' פסח (- שהוא בגימטריא 'נחמן'...) והנחתי באוצר הספרים, כך היה ביכולתי ללמוד גם שם בחדר אוצר הספרים מאין רואים.

בתחילת התקרבותי, פנו הורי לשאול את הגאון ר' חיים גריינימן מה לעשות בענין, ור' חיים ענה בחכמתו: "ממילא לא יעזור לכם שום דבר, כמה שתמצאו להניא אותו זה יהיה יותר גרוע..."

בתחילה, הייתי מארגן חבורה של כמה בחורים בבית הורי ור' נתן היה מגיע אלינו למסור שיחה בתורת רביה"ק. לאחר מכן, כאשר זרקו אותי מהישיבה עקב התקרבותי כאמור, התחלתי לנסוע לבני ברק להשתתף בשיעור השבועי שלו.

השנים הללו של תחילת ההתקרבות היו שנים מיוחדות. היינו חבורה של כמה בחורים שכל אחד בא ממקום אחר והיו לנו זמנים מסוימים שנפגשנו והתאספנו יחד אם באיזו שמחה או סתם בזמן שקבענו.

החבורה היתה באופן חזק מאד של לקבל דין מן דין, כמו"כ היינו מתפללים אחד על השני, כותבים מכתבי חיזוק אחד לשני ועוד. הרגשנו קשורים אחד מהשני יותר מאחם... וגם ר' נתן היה מדבר עם כולם בחביבות יתירה והיה מתעניין בשלום כל אחד, כן היינו פורסים את שאלותינו והתלבטויותינו והיה מברר הכל בבהירות.

בשבתות באו כל בני החבורה להתפלל יחד בבית הכנסת ברח' מיימון, ביניהם ר' נחמן גלינסקי מפוניבז' ועוד, גם אני הייתי שובת במיוחד בבני ברק להשתתף בתפילות אלו.

אחר התפילה לימד ר' נתן סיפורי מעשיות כנהוג, בהם נתן לנו לטעום איך להתחיל להבין ברסלב מהי. הוא הכניס כל מיני רמזים בעבודת ה' בתוך הסיפור, לעורר אותנו לעבודת ה'.

בתום אותן תפילות ושיחות הרגשנו כמו שרבינו אומר בתורה י"ג, כי כאשר חוזרים מהצדיק אומרים אחד לשני 'חברתי מי שבקת מיד' שעדיין לא תיקנת אותה ונמצא ביחד את הדרך איך להתגבר על זה, איך להתעלות יותר בהתגברות על התאוות והמידות רעות.

בתפילות אלו היה ר' נתן מרבה להכניס בנו את ההרגשות, לקיים את העבודה הגדולה שבגדולות, כמו שאמר רבינו 'זאני תפילה'. ראשית היה מזרז אותנו לבוא מוקדם לתפילה, להתחיל ביחד לומר את פרשת

העקידה והקרבנות. כאשר הוא עצמו היה דוגמא אישית לכך והיה בא לפעמים זמן רב להתכונן לתפילה ביישוב הדעת כראוי.

כך גם בעצם עבודת התפילה, כמו שרבינו אומר עיקר החיות מקבלין מהתפילה ולכן צריך להכניס כל כחו בתפילה, היה אומר כי אין צורך לצעוק, אלא לשעבד את כל כחות הגוף והנפש אל תיבות התפילה, כח העיניים, המחשבה הסקרנות וכו', להסיח דעת מהכל ולהכניס את הכל בתוך התפילה. לקשר את המחשבה בדיבור. היו שבתות שמהודו ועד שמונה עשרה נמשך כשעה וחצי, ר' מאיר קרלוב בצעירותו שימש פעמים רבות כשליח ציבור.

אחת הנקודות שתפס אותי חזק היא, בראותי איך אנשי שלומינו היקרים יכולים להיות רמי מעלה אך זה לא השפיע על הלך דרכם לגבי הייחס אחד לשני, תמיד היו בשפלות, תמיד טיטשטשו את ה'אני' והדגישו מה רבינו רוצה מאיתנו. את זה חוויתי לכל אורך הדרך כבר מתחילה.

הרי קיבלתי חינוך ליטאי, שכבוד לראש ישיבה פירושו יראה ושמירת מרחק, ואילו אצל חשובי אנשי שלומינו ראיתי כי אין מקום לכל הכבוד המדומה הזה, אלא להיפך: היתה הרגשה של קירוב לבבות מוחלט, למרות הבדלי הגיל והקומה הרוחנית...

אציין רק עובדא אחת שנחרטה עמוק בלבי: היה זה בראש השנה שנת תשכ"ח - הראשונה להתקרבותי, באתי להשתתף בקיבוץ בירושלים יחד עם עוד שני חברים משיבת באר יעקב, שגם הם התחילו לחזות בנועם אור רביה"ק.

בעת מכירת העליות ביקש ר' משה ביננשטוק מר' יעקב מאיר שכטער שיקרב אותנו מכיוון שאנו מקורבים חדשים. ר' יעקב מאיר נענה לבקשתו וירד יחד אתנו למרתף בית הכנסת (כהיום 'בית צבי'). שמעתי את שמעו מקודם שהוא עובד ה' ולומד קבלה ועוד, אבל הוא בפשיטות התיישב על חבית שהיתה מונחת באיזה פינה, כי לא היה כסאות לשבת רק מיטות לשינה, ודיבר אתנו מתורה נ"ט. הפשיטות הזו שבתה את לבי. עוד בטרם בואי לקיבוץ סיפרו לי על ה'מנ' המצר' שלו לפני התקיעות, שנאמרים בהשתפכות הנפש יוצאת דופן, וכן הלהיבו את לבי על התקיעות עצמן, והנה הוא יורד אלינו בכזה פשיטות לקרב אותנו...

כך גם ר' לוי יצחק בנדר, הייתי ניגש אליו ומשוחח אתו, והוא היה מהמבוגרים והחשובים ובכל זאת דיבר אתי בחביבות ובפשיטות כזו.

לאחר נישואי למדתי בכולל ברסלב בבני ברק, היה סדר לימוד של בקיאות ועיון, ור' נתן רצה שנלמד לאסוקי שמעתא אליבא דהילכתא, ללמוד את כל הסוגיות בש"ס עד הטור והבית יוסף והשו"ע הלכה למעשה. הוא לקח אותי יחד עם ר' בצלאל נהרי ור' משה ליברמנש, שהם עוד היו בחורים, וכך למדנו כל פרק כירה בשבת עם כל הראשונים והרמב"ם והרשב"א.

רצינו להמשיך עוד, אבל הוא אמר לנו עכשיו אתם יודעים את הדרך, תמשיכו לבד...

בשנים הללו הוחדרו בנו הרבה יסודות בקיום עצות רביה"ק. לדוגמא

לאסוקי שמעתתא

ליבון דברי רביה"ק ותלמידיו

שאלה: מה הכוונה שרבינו רצה שנעשה את נשותינו חסידות? ואיך עושים זאת למעשה?

תשובה א

הרה"ח ר' נתן ליברמנש שליט"א

רבינו אמר זאת בלשון שאלה: "מדוע לא תעשו את נשותיכם חסידות?"

והכוונה שיש להכניס בהן אמונה ברבינו הקדוש. וזאת ע"י שנדבר מענייניו של רבינו. כמו כן כאשר האשה רואה ההנהגה של הבעל, את העבודות שלו וגם את המידות הטובות שמקבלים ע"י עצות רבינו וההליכה בדרכיו, היא נמשכת אחר אורו של רביה"ק.

כך גם הכוונה שכל הבית תתנהג עפ"י רביה"ק, שנדבר ממנו מדרכיו ועצותיו. אין דרך מסויים איך לעשות זאת וכל אחד יודע בביתו איך לעשות זאת באופן הראוי והנכון. וצריכים להתפלל הרבה על כך.

תשובה ב

ר' נחמיה ברי"ד חשין - בי"ש

אציין מה ששמעתי שלש נקודות בשם ר' לוי יצחק בנדר, שתים מהם נוגע לבעל, כיצד ביכולתו לגרום שהאשה תהיה נקראת 'חסיד', והשלישית מה על האשה לעשות לעובדא למעשה.

הנקודות הנוגעים לבעל: ראשית שהבעל עצמו יקרב עצמו לרבינו ברצינות וישתדל לקיים את רצונו של רביה"ק כראוי וביישוב הדעת, כך הוא גורם שהאשה תחשיב את עבודתו ותעריך זאת, וכך גם תרצה להיות חלק מכך.

נקודה נוספת ששייך אליו היא, לספר בבית מרבינו ותלמידיו, אפילו לספר בפשיטות תולדות חייהם וסיפורים שידוע לנו. כאשר היא תדע מי היה רבינו ותלמידיו, היא מקבלת חשיבות ואמונה ברבינו, בכך יגרום שהיא גם תהיה נקראת 'חסיד'.

הנקודה השלישית השייכת לאשה לעובדא ולמעשה היא, שתעזור לבעל שיוכל לקיים עצותיו של רבינו ולחזק אותו בכך, כן תעשה מירב ההשתדלות שיהיה מוחו ודעתו וזמנו פנוי לקיים וללכת בדרכו של רבינו הקדוש ותלמידיו.

כגון שהיא עוזרת לו בהכנות לנסיעה לציון רביה"ק על ימי ראש השנה הק', וכן ליתן לו ההרגשה הטובה שהיא תסתדר לבד בבית שלא תהיה לו דאגה מכך, וכמובן שלא תניע אותו ותפריע לו בכך. או שתהיה לו לעזר באם הבעל זוכה לקום בחצות או לפנות בוקר, אזי תסדר הכל שיוכל לעלות על יצועו בשעה מוקדמת.

וכן בכל ענייני עבודת ה' ובתורה ובכל דבר, שהיא מסייעת לו בכל דרך כדי שמצדה יוכל הבעל לעשות הכל כראוי.

ידוע שהרה"ח ר' לוי יצחק בנדר היה מרבה לדבר על הענין של הצנע לכת, לא להתבלט במעשיו הטובים שהוא עושה, אולם בענין האב לבניו והבעל בביתו סבר שכן יש לספר על סדר יומו כדי שהיא תהיה שותפה בעבודותיו ותהיה לו לעזר, כמו כן הילדים ידעו שיש להם אבא חשוב ויעריכו אותו יותר. כי כאשר מראה בבית העבודות של רביה"ק בכך הם יודעים מדרכיו ועצותיו והם גם שואפים לקיים אותם, ובכך מגדל אצלם האמונה ברביה"ק לאורך ימים.

וכן בכל דבר אפשר לעשות זאת באופן ישיר או באופן עקיף, ובמרבית הפעמים כאשר הדבר אינו נעשה ישירות משפיע באופן טוב יותר.

ונפרט: האופן הישיר הוא כאשר מדברים מרבינו, כגון לארגן שיעור בספרי רבינו בעניינים המובנים לבני הבית, או בסעודות השבת לבאר נקודות מרבינו והעצות שגילה לנו.

הדרך העקיפה היא, שכל הבית תתנהג ע"פ רבינו. שיהיה שם רבינו שגור על פינו. שתורגש אווירה של רבינו בבית. כגון שהבעל יאמר לעקרת הבית שהוא רוצה לילך עכשיו לקיים עצת ההתבודדות ובחזרתו ישתף אותה בנקודות שעלו לו בשעת מעשה, אם היה לו דיבורים, אם התפלל עליה וכדומה. כמו כן כאשר לומדים איזו תורה או הלכה בליקוטי הלכות ומוצאים דברים השייכים גם אליה או שאפשר לתת להבין לה אותם, אזי הוא משוחח אתה על כך. בכך היא מקבלת מושגים וידיעות בענייני רבינו ועם הזמן היא מושפעת עוד ועוד מנועם דרכי ועצות רביה"ק.

כמובן, כי אין נדרש מהאשה שתתחיל לקיים 'עבודות', כי העבודות שלה היא הבישולים, סידור הבית והטיפול בילדים וכן לעזור לבעלה בעבודות שלו. אלא הכוונה היא שתהיה לאשה הדעת והחיבור

לענייניו של רבינו.

כמו כן לחזק אותה באמונה בה' ובצדיקים, וכמו שרבינו אמר כי הנשים יש להם אמונה חזקה, לדבר אתה מענין ההתבודדות להשיח את לבה אל השי"ת בשפה שלה, ואין הכוונה שתקבע לה מקום וזמן קבוע לקיים את ההתבודדות, ובוודאי שלא לצאת לשדה, אלא כל אימת שיש לה זמן, בין עבודה לעבודה תקיים זאת כפי יכולתה. להאיר את לבבה להרבות באמירת תהלים, לומר ליקוטי תפילות הקטעים השייכים אליה, כפי שלוקט לאחרונה בכמה מהדורות. לומר שמות הצדיקים המסוגל לשנות הטבע.

לדבר אתה דיבורי התחזקות ושלא ליפול לייאוש. להתגבר על המניעות וענין הרצונות והכיסופים. לבר מענין תאוות ממון וכן ענין נתינת צדקה ופדיון ששייך גם לה.

המשך "ניצוץ של אור"

<<< המשך מעמ' 9

ענין ה'קביעות' להתבודדות ולא לעשות זאת רק לצאת ידי חובה.

היינו יוצאים פעם בשבוע יחד להתבודדות בשדה, בחולות ליד ראשון לציון ור' נתן לימד אותנו לשבת ולדבר עם השי"ת לחשוב מה עובר עלי, איך עובר עלי. להודות לה' על החסד שקירב אותך לרבי, נתן לך בית וכל שאר הדברים הטובים, ולאחר מכן לבקש על להבא על כל המידות הרצונות והתאוות. הוא הדגיש כי יש להתחיל בישיבה ולא להסתובב כי אם מתחילים עם להסתובב, חסר ביישוב הדעת. כן היה אומר כי על אף שלשונו של רבינו הוא "בחדר או בשדה" אולם אחד שמרגיל את עצמו להתבודד רק בשדה קשה לו אח"כ לעשות בחדר - במקום מקורה.

באחת הפעמים, עוד בבחרותי, נסענו בחצות הלילה להתבודד ליד 'תל ברוך', שם היה שטח גדול. (זה היה לפני שהתחלנו לנסוע בחולות של ראשון לציון כאמור), אז לא נכנסו עמוק לתוך החורשה אלא ישבנו קרוב לכביש. לפתע עברה משטרה והם נעצרו לברר מה מחפשים כאן אנשים באמצע הלילה, זה היה ליד שדה התעופה 'שדה דוב'. ר' נתן יצא להסביר להם מה מתפללים פה על אף שאין זה בית כנסת...

ישבנו על כסאות מיוחדות שנוכל לשבת ולדבר. התפזרנו אחד מהשני, וישבנו ושוחחנו ביישוב הדעת.

ר' נתן ניחן בכח מיוחד לקיים את רצונו של הרבי לקרב את ה'ליטווישע הערצער'... הוא ידע לדבר על לבו ולילך נגד רוחו של כל אחד.

כן ידע לשלב את היגיעה בלימוד יחד עם עבודת ה'. תמיד היה מדגיש כי כל עוד שאנו בחורים ביישובות עלינו להשתדל שהעבודת ה' והדרך החדשה לא תפריע לסדרי הישיבה, הוא תבע מאתנו להשקיע בלימוד עד הסוף כמה שנוכל. הוא היה אומר: זמן של התבודדות או זמן של תפילה לחוד וזמן לימוד התורה לחוד, בהטעימו כי זה קידוש ה' שרואים כי אצל ברסלב'ר בחרו הדבר היחידי שאפשר לתפוס אותו זה הענין של ברסלב ולא ח"ו סדרי הלימודים או התפילה ירדו אלא להיפך רק התעלו עוד ועוד.

עוד נקודה חשובה היא נקודת האמת.

להרחיב בענין השמחה, וכן אודות התמימות ופשיטות בעבודת ה'. ובוודאי כל הדיבורים ששגור אצל כלליות חסידי ברסלב כגון: מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", "גיוואלד זייט אייך נישט מייאש", "הדיבורים על גדולת הראש השנה שלו".

וכן הלימוד בספר סיפורי מעשיות, שרבינו אמר להדפיס זאת שהנשים גם יוכלו ללמוד זאת.

בכך נזכה לעשות אותם 'חסידות' ולקרב את כל בני הבית לרביה"ק.

[א.ה.: אחד מאנ"ש סיפר שלפני חתונתו דיבר עם ר' לוי יצחק בעניין הנ"ל ואמר לו רלוי"צ "דיין זיידע איז א חסיד איז דיין באבע א חסידסטע!" - סבא שלך היה חסיד אז סבתא שלך היא חסידה. כי סבא שלו עסק בכל ימי חייו לפאר את שם רביז"ל בכל מיני אופנים והיא היתה עזר כגדו בכל פעולותיו.]

במשך תקופה מסויימת היה ר' נתן עוסק לפרנסתו כמנהל חשבונות בבנק ורק בערב היה חוזר הביתה, אז היו באים אליו הבחורים המקורבים לדבר ולשוחח אתו בעבודת ה'.

ידוע הסיפור על סבי ר' חיים בנימין ברודי - חותנו של ר' יעקב גלינסקי - שהיה משתהה בבית כנסת הגדול לחטוף קדישים ואמן יהא שמיה רבה... ותוך כדי, היה מוכר טלית-קטן ושאר תשמישי קדושה לפרנסתו.

בתום עבודתו זו, היה עובר דרך הבנק בו ישב ר' נתן וביקש ממנו שיגיד לו ווארט מהרבי. אז ר' נתן היה מסתכל על השעון לראות כמה זמן שוחח אתו והיה משלים את הזמן אחרי שעות העבודה שלא יכשל בעוון גזל של המעביד...

פעם אחת מצאתי אותו יושב במרפסת ומעשן, כאמור למדתי את ספרי רבינו וידעתי מה התבטא רבינו אודות העישון, משכך הבעתי את פליאתי בפניו על כך, בדרך ארץ הראויה, תיכף הוא נענה: "אכן אני לא בסדר אל תלמד ממני! למדתי בסלבודקה והתרגלנו כי כאשר צריכים להתרכז בסוגיות קשות יוצאים החוצה לעשן... אני מקוה שיבוא זמן ואני יזרוק את הסיגריות." ואכן כעבור כמה שנים הוא חדל לגמרי מכך.

כמו כן בענין קימת חצות, היה לו תקופות שהוא לא יכול לקום מטעמי בריאות וכדומה, ובכל זאת לא הפסיק לדבר על החובה לקום בחצות. שכן כך ידעו תמיד אצל אנ"ש כי אפילו אין ביכולתי לקיים את העצה אולם האמת לא משתנה... אני צריך לשעבד עצמי לרבי ולא ח"ו לשעבד את הרבי אלי...

כן היה מרבה לצטט בשם הרה"ח ר' יעקב מאיר שכטער שליט"א את דברי הזוהר הקדוש, כי כאשר הקב"ה נתן את התורה בהר סיני "ועירין אינון דשמעון אנכי" כי גם כאשר שומעים צריכים לשמוע את הנקודה מה הקב"ה רוצה מאתי במיוחד. בברסלב יש הרבה נקודות: לעשות הפצה, לארגן חבורות וכו' אבל הנקודה האישית, מה הרבי רוצה ממני, מעטים הם שזוכים לשמוע ולהפנים זאת, וצריכים להרבות בהתבודדות לבקש על כך שנזכה להתבטל אל השי"ת לבטל את התאוות והרצונות.

זו שאיפתי כל הימים לחפש את האמת באמת, ויה"ר שאזכה עוד בחיים חיותי להגיע לכך בשלימות. אמן.

מסתורין בקרית מלאכי – חלק א'

לפני שנתחיל את מאמרו הנוכחי אנו חייבים להקדים ולהבהיר כי לא באנו כאן לקבוע מסמרות בנושא זה, להכריע בפולמוס שנתחדש בעשרות השנים האחרונות, האם אכן הובאו עצמותיו של רבינו חיים וויטאל לארץ ישראל או לא. בפרט לאחר שכפי השמועה עסקו בענין זה רבותינו חברי בית דין הגדול שבירושלים ועד היום עדיין לא נתפרסם חוות דעתם הרחבה בענין.

במסגרת מאמרו אנו מביאים את שתי השיטות עד כמה שעלה בידנו לברר אותם, האחת הגורסת כי אכן הובא ארון הקודש ונקבר בקרית מלאכי שבארץ ישראל, והשנייה המכחישה בתוקף את הדבר וגורסת כי הוא קבור בבית הקברות שבדמשק. כל אחד מנסה להביא ראיות והוכחות לשיטתו ונקוה שבמסגרת זו נוכל להביא את כל המידע הנחוץ בנושא זה.

את ההכרעה בין השיטות נשאיר לשיקול דעתם של הקוראים היקרים. יתכן שעוד יגיע הזמן והערפל סביב הענין יתפור לגמרי, ואליבא דאמת יתכן שזה יקרה רק בביאת משיח כאשר יקיצו וירננו שוכני עפר והוא רחום יכפר עוונ...

אנשי ירושלים יוצאים למלחמה

מי שבנה את האהל ואת המצבה ואף הביא את קברי הצדיקים לכאן, הוא הרב חיים שמעון פינטו שליט"א, (אביו של המקובל הנודע ר' יאשיהו פינטו המתגורר כיום במנהטן) חתנו של האדמו"ר רבי מאיר אבוחצירא (בבא מאיר) בנו של הבבא סאלי זי"ע. הגירסה הרשמית המופצת על ידו היא רק על כמה שמות אחרים של צדיקים, בעיקר אבות שושלת משפחת פינטו, אולם כפי שנביא להלן הרי שבכינוסים פנימיים הוא כן טוען ברבים שהוא זה שהביא את מהרח"ו מדמשק למרוקו ומשם לקרית מלאכי.

בשנת תשמ"ז בערך רעשה הארץ כאשר נודע כי הרב פינטו הביא כמה קברי צדיקים ממרוקו לארץ ישראל והשמועה אמרה כי אחד מביניהם הוא מהרח"ו. באותה שעה לא היה שום פקפוק בנושא ורוב הקהל קיבל כפשוטו את הדבר שאכן מהרח"ו הובא לקרית מלאכי. שמעתי מכמה מזקני אנ"ש ובראשם הרה"ח ר' נתן דוד שפירא ז"ל כי הם ביקרו במקום סמוך לקבורה והרב פינטו ועוזריו סיפרו בפרוטרוט ובהתרגשות כיצד התרחש הדבר, כאשר הם מצביעים על החלק הימני של המצבה ממול הכניסה ששם חלקת מחוקק ספון ארנו של מהרח"ו.

הדבר עורר מורת רוח אצל אנשי ירושלים, בעיקר עסק בנושא הרה"ח ר' שלמה אליעזר מרגליות ז"ל מנקיי הדעת שבירושלים, שכעדות בנו (במכתב לגליון העדה "דורות" ערש"ק תזו"מ תשע"ג) "הרעיש בזה והרגיז ממלכות לברר מקומו של צדיק וקדושת ציונו".

"אהל ארבעת הצדיקים"

במערכה של העיר "קרית מלאכי", צמוד לשער בית העלמין האיזורי, שוכן לו "אהל ארבעת הצדיקים", מבנה מהודר, כולו אומר כבוד, בעל חלונות רחבים ושערים מפוארים, ובמרכזו מצבה גדולה למדי, בעלת שתי קימורים לאורכה, מכוסה בפרוכת רקומה, כפי שמפארים הרבה מקברי הצדיקים בעולם.

כמעט תמיד אפשר למצוא אנשים המתרפקים על המבנה מבחוץ, שכן בשנים האחרונות, כפי שנגלה סיבת הדבר להלן, המבנה סגור על מסגר וניתן ולהתפלל רק מחוצה לו, כאשר מבעד לחלונות ניתן לראות את המצבה. אולם בימים מסויימים בשנה הדלת פתוחה לקהל הרחב, ואף עזרת נשים מהודרת הותקנה שם.

המקום שוקק חיים במיוחד ביום ל' ניסן יומא דהילולא של מהרח"ו הקדוש, הלא הוא רבינו חיים וויטאל זי"ע תלמידו המובהק ונאמנו של רבינו האריז"ל זיע"א, שנפטר ונקבר בשעתו בדמשק, והשמועה אומרת כי הוא הובא לכאן במבצע חשאי ומסתורי - - -

אכן ביום ל' ניסן אפשר למצוא כאן מאות רבות, ואפילו אלפים, של יהודים מכל רחבי הארץ, שגומעים מרחקים בכדי להשתטח על הקבר הקדוש. בהם בולטים רבנים ידועי שם, אדמו"רים ומקובלים נודעים העוסקים כל ימיהם בתורת האריז"ל כפי שהועלה על הכתב בידי תלמידו מהרח"ו בעשרות ספריו שהתקבלו בכלל ישראל כתורה מסיני.

כפי ששמעתי עיקר הטענה היתה כיצד מגיע יחיד ללא שהוא מקבל הכרעה ופסק מבית דין חשוב, ומחליט על דעת עצמו להזיז קברים ממקומם, ועל אחת כמה וכמה קברו של רבינו חיים וויטאל אשר לשמו ולזכרו תרעד כל נפש ישראלית. טענה נוספת היתה שאם כבר הביאו אותו ארצה, מדוע קברו אותו בקרית מלאכי ולא בחלקה קדושה ומכובדת יותר בירושלים סמוך למקום הקודש והמקדש.

הרב פינטו מכחיש מכל וכל

רש"א מרגליות לא נח ולא שקט, הוא עירב בדבר את כל גדולי הרבנים בארה"ב ובארץ, ורבותינו חברי בד"צ העדה החרדית אף הקדישו מושב בי"ד מיוחד על הנושא. לפני המושב הופיע הרב פינטו בביתו של רש"א מרגליות וכתב "הבהרה". במסמך זה הוא מכחיש מכל וכל את סיפור הבאת המהרח"ו והוא חותם על הדברים האלה:

"סהדי במרומים שלא פניתי עצמות הצדיק הקדוש המקובל האלוכי המהרח"ו צוק"ל וזיע"א על ידי ועל ידי אחרים, והכל שמועות מרושעות וזדוניות, ואותו יד שתגע בקבר זה הקדוש תגדע..." "אמת שהעברתי ארבע קברים המיוחסים למשפחתי מארצות המערב, מאחר וראיתי סכנת הכחדה והקברים היו קרובים לאבדה, אך מתחרט אני שלא התייעצתי עם מרנן הבד"צ שליט"א ומקבל אני על עצמי שלא אעסוק בפניו עצמות בלי להביא את הדברים לידיעתם ולקבל הסכמתם, אני רואה לנכון לבקש מכבוד מעלת בית דין לנזוף בי". בהמשך הוא כותב עוד התחייבויות שאינן נוגעות לעניננו.

אולם השמועה אמרה אז, וכך טוענים גם כיום, שהוא הבהיר זאת אך רק מהשפה ולחוץ כתוצאה מהפעולות הנמרצות שנעשו נגדו (להלן מובאת גם התייחסותו על הרדיפות נגדו), וכאמור עד היום הזה ממשיכים הרבה מיקירי ירושלים להגיע למקום בתור קבר מהרח"ו, ודווקא משום שהיו מעורבים בנושא אז והשתכנעו שאכן הובא קבר מהרח"ו לקרית מלאכי.

הסוד מתגלה

בשנה האחרונה נפל דבר בקרית מלאכי, הרב פינטו פירסם "איגרת" בחתימתו, ובה בין השאר, הוא חושף לראשונה פרטים מרתקים אודות מבצע העברת הקברים (אנו מעתיקים רק את הקטעים הנוגעים לביורור זה):

"מעולם לא הוצאתי מפי או רמזתי על שם של צדיק, מלבד הקדושים שפרסמתי שמם, או שנאמרו ע"י הנוגעים בדבר בהיסח דעת, או ע"י אחרים בסוד ישרים. רשמית אין בדעתי בעת הזאת עדיין להביא לידיעת הציבור מי הם שאר הצדיקים - מטעמים שאבאר בהמשך דבריי.

בכל אופן, יכול אני לספר לכם בוודאות כי בין השנים 60-65 למניינם, פעל בחשאיות רבה וועד ספרדי בעולם, שצמח מתוך משפחתי, שכל ייעודו היה הצלת קברי צדיקים מכל רחבי העולם, בעיקר מארצות ערב, הפעילות של הוועד נעשתה ע"י כמה עסקנים, שנותרו עלומים עד היום, בתמיכתם של כמה אילי הון, ידועי שם, שמימנו את כל הפעולות בהתאם להוראות הרבנים, שהוכנסו בסוד העניינים. הוחלט כי בכל מקום שיתברר כי קיימת סכנה מוחשית לבית הקברות וכי חלילה הוא ייחרש מכל מיני סיבות, תיעשה השתדלות בכל דרך אפשרית, להעביר את קברי הצדיקים מאותו בית עלמין למקום מבטחים.

הקבר במקומו המקורי בבית החיים הישן בדמשק, צילום משנת תר"צ

ארבעת הצדיקים קבורים באופן עראי במרוקו לקראת הבאתם ארצה

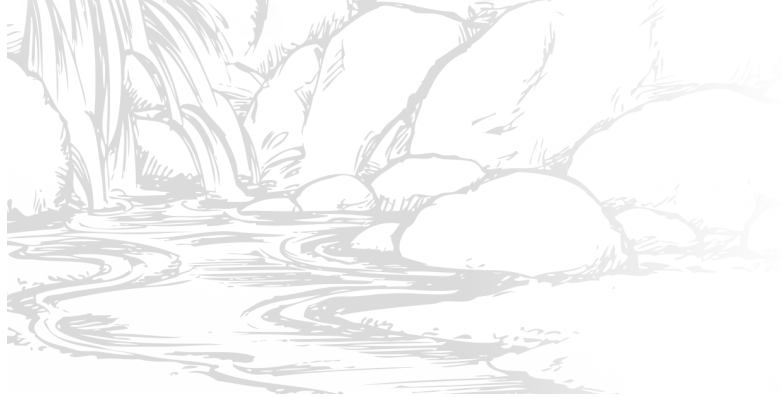

המצבה בתוך האהל בקרית מלאכי

מאותם צדיקים יש היום קבר שמור, במקום בטוח, עד תחיית המתים שיקומו שוכני עפר, וכיום ידוע שאותו חשש היה מוצדק וודאי, היות ובתי עלמין שמהם נלקחו - נכחדו.

הצדיקים הקבורים בקרית מלאכי, הם אבות הקבלה, שלושה אשר פרסמתי שמם הם: המקובל הקדוש ר' שלמה פינטו, המקובל הקדוש הנזיר ר' אברהם בן מלאך והמקובל האלקי ר' שלמה בן שבת, ועוד חמישה צדיקים קדושים אבות הקבלה שאני אישית הייתי שותף בהעברתם, ולקחתי על עצמי אחריות מרגע הוצאתם מהמקום בו נקברו, לפני מאות שנים, עד הבאתם לארץ מרוקו, ואף אחרי עשרות שנים, בפתיחת קברם בשנית והבאתם למנוחת עולמים - בקרית מלאכי, וזוהי הסיבה היחידה אשר בגללה קיבלתי על עצמי את משרת הרבנות בקרית מלאכי"

עם זאת הוא מסתייג קצת: "כאמור השתתפתי גם בהעברת צדיקים אחרים, חלקם לא ידועה לי זהותם, כי עצם השתתפותי בהעברתם,

נקודת החבר לקבל דין מן דין

ר' יוסף שמעון קניג - ב"ב

רבינו אינו לוקח את הבחירה

כל דברי רבינו הם כפשוטם

היוצא מדבריו, שבאמת ודאי שהעצות של רביה"ק הן מאירות ומחזקות, והן דרך כבושה וסלולה לכל אחד המבקש לעלות בסולם

למרות שרבינו

הרבה כ"כ לדבר

על התבודדות,

ללמוד פוסק בכל

יום ולהיות בשמחה

תמיד, קשה לנו

לקיים את זה, והרבה

פעמים אף נופלות

בדעתנו מחשבות של

"למה אני לא רואה

שההתבודדות

עוזרת לי"

ועל זה אנו צריכים להתחזק באמונת חכמים, להאמין שכל

דברי רבינו הם כפשוטם, ורק ע"י התקרבותנו אליו והליכה בדרכי

עצותיו תהיה גאולתנו ופדות נפשנו בשלימות, וזה בדיוק הענין:

שנתעקש ונרצה לקיים את עצות רבינו כפשוטם, ולא נוותר בשום

אופן על התבודדות כל יום, על הלכה כל יום, על להיות שמח מכל

דבר קטן וכן הלאה, וע"י אמונה זו יהיה לנו את הכח להתחזק חזק

ולבחור בעצות רבינו למרות כל ההסתרה שיש לפי ראות עינינו.

ובסופו של דבר כשנכנסים כמו שצריך בענין של הרבי ע"י אמונתנו

בו כי כל דבריו אמת וצדק, נזכה שגם בעינינו הדרכים יהיו רחבות

כבושות ונפלאות, אמן ואמן.

ישנה תופעה שראוי לתת עליה את הדעת והיא, שאצל כאלו שעדיין

לא זכו לדעת מאורו של רבינו, כאשר הם שומעים או רואים איזה

דבר חיזוק או עצה בעבודת ה', מיד נתלהב לבם ומתחזקים לקיים

זאת כפי יכולתם. לעומת זאת אנו שזכינו וכבר שמענו ולמדנו הרבה

מעצות רבינו, ואף משתדלים לקיים אותן כראוי, מחמת כן, כאשר

שומעים איזה דרשה או דבר חיזוק מחבר מתורת רבינו ותלמידיו,

עולה איזו הרגשה ש"כבר שמעתי את זה, מה חידשת לי?" וכדומה.

וביותר, כאשר כבר ניסינו את העצה והדרך ולא הצלחנו, שאז בוודאי

עולות מחשבות ותמיהות: איך זוכים לקיים עצה זו למעשה.

אבל האמת היא, שדווקא אנחנו צריכים חיזוק אמיתי להתחזק בכל

דרכי רבינו; אנו ששקועים כל כך בטוב, צריכים ביותר להתחזק

ולהתחדש בקיום עצותיו וללכת בדרכיו. וכמו שאמרו חז"ל: "אין

מחזקין אלא למחזקין", היינו אנו שכבר מחזקים ויודעים מרבינו

הק' ועצותיו - צריכים ביותר חיזוק להשתמש עם כל האוצרות.

הדרכים נעלמים מאתנו

והשאלה נשאלת, מדוע זה אכן כך? מדוע גם אחרי שאנו יודעים

מהעצות של הצדיק, עדיין אנו רחוקים מכל הדרכים בשלימות, ולמה

אין הדברים מאירים לנו כראוי?

והאמת, כי הענין מבואר קצת בתפילה ק"ז (המיוסדת על התורה

הזמנית רע"ז) בה משתפך מוהרנ"ת על מציאת הדרך להתקרב

לצדיק, וכך הוא אומר [בשינוי לשון]: "שהצדיקים סללו וכבשו ע"י

מסירות נפשם דרך כבושה לכל העולם, כדי שיוכלו להתקרב לה'

יתברך וגילו עצות ודרכים הרבה, עד שכל אדם יהיה מי שיהיה,

יכול למצוא דרך ועצה להתקרב לה' יתברך", אולם הדרכים נעלמות

מאתנו מכיון שרבינו אמר ש"לבעל בחירה קשה מאד לעזור", לכן

כל העצות והדרכים הרחבות של הצדיק הינם בצורה כזו, שאינם

לוקחים את הבחירה מהאדם, ולכן למרות שהדרכים הינן אכן רחבות,

בעינינו עדיין הן צרות ודחוקות.

"ראשית, חוששני שהמקום יהפך לאתר הילולות המוניות שאינן לפי רוח הקדושה האופף את המקום הקדוש, שנית אינני רוצה לעורר קנאתם של צרי עין וכ'... מטעמים אלו לעת עתה המקום סגור באופן כללי, פרט לימים קבועים, וכל החפצים לשפוך שיח במקום קדוש זה יכולים לעשות זאת באותם זמנים"

עם כל זאת אנו מצטטים מתוך נאום פנימי של הרב פינטו שהגיע לידנו, בו הזכיר במפורש את קבר המהר"ח: "בשנות השישים הראשונות כאשר קהילות היהודים בארצות ערב התרוקנו, התארגנה קבוצת יהודים יראי ה' עסקנים לשם שמים, להגן על כבוד בתי עלמין בארצות הפזורה, ובפרט קבריהם של גדולי ישראל צדיקי הדורות שהיו טמונים במקומות שונים ונשקפה סכנה ברורה לקיומם. באותם שנים נשקפה סכנה מוחשית ביותר לקברו של רבינו המהר"ח זיע"א ובהסכמת השלטונות הועבר קברו מסוריה למרוקו. מטעמים מובנים הדבר נעשה בחשאיות רבה, כאשר אנשים מסויימים נבחרו בקפידה למשימה זו ובתוכם גם אני שהייתי נער צעיר לימים, ונועדתי לשמש שליח שאינו מעורר חשד..."

את גירסתו של הרב פינטו ניתן לסכם בזאת, שלדבריו בסביבת שנת תשכ"ד-תשכ"ה, בהיותו נער צעיר בגיל 16 לערך (הרב פינטו נולד בשנת תש"ח) השתתף במבצע נועז של הוצאת ארונו של רבי חיים וויטאל והבאתו לקבורה במרוקו ואחרי עשרות שנים הובא ביחד עם שאר הצדיקים לקרית מלאכי.

•

בהמשך המאמר שיפורסם א"ה בגליון הבא, נברר את הגירסה השניה הטוענת בתקיפות כי "מצבת קבורתו זיע"א עד היום בדמשק ולא נגעה בו יד נכרים או להבדיל יד ישראל ועצמותיו הקדושות טמונות וספונות שם עד עת יקיצו וירננו שוכני עפר" (מתוך מכתב ר' שמעון מרגליות לגליון העדה שהובא לעיל)

רק נציין שכיום ברור לכו"ע כי לצערנו הרב קברו של המהר"ח"ו כן הועבר ממקום למקום בתוך גבולות דמשק, לפחות פעמיים, כפי שמספרים יהודי דמשק שעלו ארצה, ולמעשה קברו הועבר מבית הקברות העתיק לבית העלמין החדש שבדמשק, ביחד עם קברי צדיקים נוספים שהיו קבורים לצידו, ועליהם נבנה אוהל מהודר.

כמו כן ידוע שכמאה שנים לאחר הסתלקותו נפתח קבר מהר"ח"ו והוציאו משם את כתביו שצויה לקבור איתו, וזה לשון רבינו החיד"א בספרו שם הגדולים: "אך אין בשערים הנז' מהדורא בתרא כי מהר"ח"ו צוה לגנוזה בקברו, ורבנן קדישי אשר בדור ע"י יהודים הוציאוהו מקברו ברשותו ע"י שאלת חלום ובא ליד מה' יעקב צמח ומה' מאיר פאפירש כ"ץ". אמנם המקובל הרב יעקב הלל שליט"א טוען כי טעות נפלה בקבלת החיד"א וכי אין מדובר בקבר המהר"ח"ו אלא בקבר שכרה המהר"ח"ו עצמו בחייו שם גנז את כתביו. אמנם בענין זה אכמ"ל.

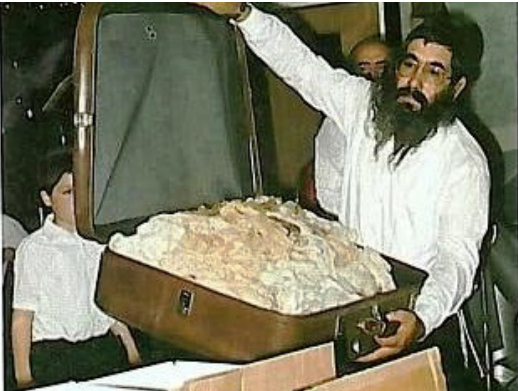
בהמשך המאמר גם נתייחס לשאלה הידועה כיצד מגיע מהר"ח"ו שהתגורר כידוע בעיר צפת שבארץ ישראל עד לדמשק שבסוריה. ובינתיים אנו מתחננים בפני הקוראים לבל יוציאו שום מסקנה ממה שכתבנו עד עתה, משום שבגליון הבא ככל הנראה עומד להתרחש מהפך - - -

אין בה כדי לדעת את כל שמותיהם".

בהמשך דבריו הוא גם מתייחס למלחמתם של אנשי ירושלים: "אותם רבנים ששמחו בהבאתם לארץ, היות וידעו את זהותם ומהיכן הועברו, עוד בהיותם בתפקידים רמים במרוקו, וראו בכך בשורה חשובה ומשמחת לעם היהודי, נבהלו וצעדו כמה צעדים לאחור, כאשר ראו שאנשי ירושלים נלחמים בי מלחמת חורמה באכזריות גדולה בטענות שונות ומשונות, לגבי ההחלטות שהתקבלו באותה תקופה בענין, וזאת בטענה שהם כבר זקנים ואין להם כוחות לעימותים ומלחמות עם אנשים שלא בוחלים בשום דבר, וחבל מאד שהם שידעו את כל הענין על בוריו, דהיינו הם שהיו שותפים בהחלטות ההלכתיות בנוגע לאותם צדיקים קדושים עוד במרוקו, הם שמיקמו את קבריהם כאשר הובאו לבתי העלמין בדרום מרוקו, יכלו מאד לסייע לי, שהרי הייתי רק נער בזמן הפעילות, אמנם נער עם תעוזה, אך עדיין נער, ולצערי הותירו אותי בודד במערכה, מאז ועד היום כבר 55 שנה."

בסוף האיגרת הוא מעיר: "אינני יכול להעיד ולספר כל מה שנעשה בין השנים 1960-1964 למניינם, היות והצטרפתי לארגון רק בסוף שנת 1964, ולכן יכול אני לספר רק את הידוע לי."

לפני חתימת האיגרת הוא מתייחס לסיבה מדוע אין הוא מגלה מי בדיוק קבור כאן, וכן גם לסגירת מבנה הציון בשנים האחרונות:

המזוודה בה הובאו עצמות הצדיקים ממרוקו לקרית מלאכי

אהל ארבעת הצדיקים בקרית מלאכי

הבהרת הרב פינטו לבד"צ העדה החרדית, מתוך גליון דורות תזו"מ תשע"ג

אין פאבריק

מהנעשה והנשמע בחבורות האברכים

הכבשן

סיפורים מכבשונה של ברסלב

החלום המסעיר

"מה הנך לומד בחור'ל? הבא גמרא ונלמד יחד!"

כך היה פונה ר' לייב אל כל בחור או אברך שישב ולמד בהיכל בית מדרשנו במא"ש, פותח גמרא איפה שהלה היה אוזח וצולל לתוך הסוגיא זקן ורגיל, מחדש חידושים ומיישר עמקים לפליאת החברותא וכל הסובבים. לא משנה באיזה מסכת או פרק, בסוגיות עמוקות בבבא מציעא או בבא בתרא, באגדות של מסכת ברכות או גיטין, תמיד הוא ידע לצטט מגדולי הראשונים והמפרשים על אתר ואף גם להוסיף חידושים מדיליה המשמחים לב שומעיהם, מתובלים במובאות מתורת רביה"ק ותלמידיו.

ר' לייב לופאטה ("ביאליסטוקער") מאנשי שלומינו בעיר 'ביאליסטוק' בפולין - ומכאן שמו - היה בעל מח חריף ושנון. עוד בבחרותו קבע אתו הגאון ר' אלחנן ספקטור ללמוד בחברותא למשך שעות ארוכות מידי יום. לימים העיד ר' אלחנן, כי ר' לייב הגיע ממשפחה יותר אמידה ואמו המסורה היתה שולחת לו ארוחות חמות להשיב את לבו לאחר שעות של עמל ויגיעה בתורה, אך ר' לייב בטוב לבו ריחם על חבריו שלא זכו לכך, והיה מתחלק אתם בארוחותיו. ר' אלחנן היה מכבדו במאד מרוב התפעלות נוכח גאונותו ואצילותו ואף הביע את רצונו להיטמן על ידו לאחר מלאות שנותיו, אלא שלבסוף לא אסתייע מילתא.

ברבות השנים עלה להשתקע בארץ הקודש וקבע את דירתו ב'בתי הורודנא' בעיר הקודש ירושלים.

מסופר כי בשנים הראשונות לעלייתו ארצה, הסתגר בעליית גג למשך עשר שנים והגה בתורה הקדושה מתוך התמדה נוראה עד שזכה לסיים את כל הש"ס בעיון.

מידי יום היה משרך את רגליו אל העיר העתיקה ללמוד בשיבת "אור הנעלם" והיה מראשוני הלומדים בה, לאחר מכן המשיך איתה בעת שקבעה את משכנה בתוככי בית מדרשנו הגדול במא"ש. במשך היום היה לו סדרי לימוד קבועים עם החסיד ר' יעקב זאב ברזסקי והחסיד ר' יצחק יונגריץ ("פשיסחא") ללמוד את הש"ס בעיון בהתמדה עצומה.

גם בשבתות היה משתתף באופן קבוע בשיעוריו של הרה"ח ר' לוי יצחק בנדר בסיפורי מעשיות לאחר תפילת מוסף.

אנשי שלומינו, במיוחד החסיד ר' שמואל צ'ציק והחסיד ר' יצחק מאיר קורמן, היו משתעשעים עמו רבות בשיחות עמוקות בלמדנות ובפפול בכל מכמני התורה. הוא היה לשם דבר בשל התמדתו

העצומה לנצל כל רגע ללימוד ועמל התורה הקדושה בכל הכח, וכמובן שהיה גם הכתובת לכל שאלה ומראה מקום בכל מקצועות התורה.

בערוב ימיו, כאשר שכב חולה בבית החולים, הגיע אליו אחד מאנ"ש לבקרו, אך ר' לייב נענה תיכף לעומתו "הרי זה ביטול תורה מה שאתה עושה עכשיו". (מבלי להיכנס לחלק ההלכתי אודות קיום מצות ביקור חולים).

לפני פטירתו ביקש לכתוב על מצבתו כי כסף כל ימיו להגיע לציון רבינו הקדוש בעיר אומן. דבר זה בא לידי ביטוי מיוחד כאשר ר' גדליה פליער קיים את נסיעתו המפורסמת אל מעבר למסך הברזל, ר' לייב תמך בו אז בסכום כסף נאה וביקש ממנו שיאמר בשבילו תיקון הכללי על ציון רביה"ק.

כפי שפתחנו את סיפורינו, ר' לייב נהג ללמוד בחברותא עם כל מי שנקלע לידו מבלי להתחשב באיזה מסכת או סוגיא הוא אוזח ועל כך מסופר הסיפור הנורא שלפנינו.

היה זה תקופה קצרה לאחר פטירתו של ר' לייב. באחד משיעוריו סיפר הרה"ח ר' לוי יצחק בנדר כי בחלומו והנה ר' לייב נראה אליו, אך כולו חלוש ועצוב.

שאלתי אותו "מה קורה אתך בעולם העליון ומדוע אתה נראה כל כך חלוש ונכא רוח?" "ענה לי ר' לייב, כי מצבו בעולם העליון טוב, אך היה יכול להיות טוב יותר אילו היה לומד ש"ס על הסדר!"

שכן כאמור, מרוב למדנותו וחריפותו היה לומד עם כל חברותא מזדמנת והיה חוטף דפים מהכא להתם ועובר ממסכת למסכת ולכן אינו נראה בשמחה וטוב לבב.

אנשי שלומינו הוסיפו, כי לכן נתגלה אל ר' לוי יצחק דווקא, כי כידוע היה רלו"צ מקפיד ללמוד כסדר כל ספר וכל מסכתא מהחל ועד כלה.

כידוע, היה רצונו של רבינו (שיחות הר"ן עו) שנלמד את כל התורה כולה על הסדר וכך ינהג כל אדם כל ימי חייו, כמו שכותב ר' נתן לבנו (עלים לתרופה) כי לא טוב הדבר שהוא קופץ מללמוד הלכות מליחה להלכות שבת אלא יש ללמוד על פי הסדר.

ר' לייב נפטר ביום י"ט אדר תשל"ט וידידו הרה"ח ר' הירש לייב ליפל טיפל בכל סדרי הלווייתו. יאה זכרו ברוך.

התחדשות אדירה בכלל חבורות האברכים ברחבי הארץ

בעוד שבעולם - הקורונה הכניסה את כולם לשיתוק, הרי שבמורשת הנחל מאמינים בכוחו של רביה"ק שגילה לנו כי יש ענין שנתהפך הכל לטובה.

תיכף לאחר חג הפסח, כאשר ברחבי הארץ הורגש הקלה ורוח של חזרה לשגרה, קיימו מארגני חבורות האברכים מהלך של התחדשות לקראת זמן הקיץ, לחזק ולזרז את כל אחד ואחד להשתתף בחבורה קבועה, כאשר האברכים בעצמם בכל אתר מעידים כי במשך כל השבוע המה מייחלים ליום החבורה להתקבץ ולשמוע את דבר הצדיק, שממש הם שואבים טל תחיה לכל השבוע.

אין ספק כי הכוח ורוח החיה להמשיך ולהפעיל את החבורות, כך גם להביא את דבר רבינו הק' לבחורי החמד והנערים יחד עם כלל שאר הפעילויות הינם בעיקר בזכות הפעילים והתורמים היקרים שממשיכים להוזיל מהונם ומכספם, ומקיימים בכל מאודם את ציווי גאון עוזינו מוהרנ"ת זיע"א לפני הסתלקותו "שתהיו חזקים בממון, ברצון ובטרחא".

התעוררות רבה בכינוסי יסוד שביסוד

יום ספירת "יסוד שביסוד" מהווה ציון דרך לכל חסיד ברסלב, להתחזק להוסיף ולהתעלות בקדושת היסוד.

כך גם אצל חבורות האברכים "מורשת הנחל" מקיימים את המסורת מקדמת דנא בשנים עברו וביתר התחדשות בשנים האחרונות, בו יצאו האברכים מירושלים, בית שמש ושאר הערים להשתטח על ציון בנימין בן יעקב, לשמוע שיחת התעוררות

ביהמ"ד הגדול מא"ש

ביהמ"ד נחלת חן ב"ש

ביהמ"ד רמה ג' ב"ש

ביהמ"ד אנשי הצדיק ב"ש

שיחות התעוררות מפי חשובי משפיעי אנ"ש. בירושלים בביהמ"ד הגדול במא"ש נשא דברים הר"ר יעקב נתן אנשין, בבית שמש בביהמ"ד נחלת חן ובביהמ"ד בקריה החרדית הרה"ח ר' נתן שפירא, בביהמ"ד אנשי הצדיק הרה"ח ר' אליהו גודלסקי, בביהמ"ד בשכונת קנה בושם הרה"ח ר' צבי צוקר ובביהמ"ד ברמה ג' הרה"ח ר' אלימלך זילביגר.

לאחר מכן התפללו תפילת מעריב בהתעוררות ולאחריה ספירת העומר בקול ובהתלהבות לצעוק ולזעוק לפני בורא

ולאחר מכן להתפלל יחד תפילת ערבית וספירת העומר בהתלהבות כראוי.

השנה בעקבות התמורות שהתחוללו בתקופה האחרונה, לא יכלו להתאסף כלל האברכים יחד, אך הפעילים הנמרצים לא אמרו נואש והחלו לפעול לקיים כינוסים מקומיים כל אחד בעירו ובבית מדרשו. כך התקיימו הכינוסים בביהמ"ד הגדול בירושלים ובעוד בחמשה בתי כנסיות בבית שמש.

בתום תפילת מנחה אמרו האברכים יחד תיקון הכללי ולאחר מטעמת, נשמעו

להנחיל מורשה

חבורות הנערים

רוח של התחדשות נושבת בשבועות האחרונים בחבורות הנערים בירושלים ובי"ש - זכרון אלעזר, עם התחלת המבצע השנתי "נקודות הכסף". במהלכה מקבלים הנערים 'פרוטות' לפי יגיעתם והצטיינותם בשמירת הזמן, לימוד בקול ובחיות, תפילה בכוונה כמו 'ברסלב'ר אינגל' וכן על לימוד ברציפות.

נערי החמד אוספים פרוטה לפרוטה, ובמשך הזמן מחליפים אותם ל'איסר' ולאחר מכן ל'פונדיון' וכן הלאה עד שמגיעים ל'סלע'. הילדים המצטיינים שאספו הכי הרבה המתבטא באמצעות סכום הפונדיון והסלע שברשותם, הם אלו הזוכים להיות נכתר בתואר 'חתן התורה' של השנה.

כמה תענוג היא לראות את הנערים מתענגים בלימודם ובתפילות, וקונים יראת שמים, מידות טובות ודרך ארץ בדרכו של רביה"ק ותלמידיו לטוב להם כל הימים.

עולם לקדשנו ולטהרנו בקדושה העליונה.

לשמיעת הדרשות: "קול מורשת הנחל" שלוחת הכינוסים (6<80<3)

חבורת הותיקים מייסודו של הרה"ח ר' נתן דוד שפירא ז"ל מתחדשת

חברי חבורת הוותיקים שהיו משתתפים בקביעות מידי שבוע בחבורה שהתקיימה בביתו של הרה"ח ר' נתן דוד שפירא ז"ל, מתעוררים לקיים את החבורה מחדש במתכונת של שיחת חברים בטעם זקנים כפי שהיה עד היום.

לאחר שסיימו את הספה"ק "חיי מוהר"ן" במסגרת החבורה כאמור בגליונו של חודש אייר ש.ז., מתחדשים ללמוד בספר "שיח שרפי קודש" שיצא זה עתה לאור בעריכה מחודשת.

החבורה מתקיימת ביום חמישי בשעה 4.30 בביהמ"ד "אור הצדיק" רח' בית ישראל 39 פעיה"ק ירושלים.

אחראי החבורה: 02-5712493

חבורה חדשה בשכונת זכרון משה בירושלים

התשוקה והצמאון לשמוע את דבר ה' הולך וגובר, כך גם אצל האברכים החשובים משכונת זכרון משה והסביבה המתקשים להשתתף בחבורות השבועיות המתקיימות בשכונת מאה שערים, אך לבם ער להתחזק בדרכי ועצות רביה"ק ותלמידיו, כך בעקבות הביקוש הרב נוסדה חבורה חדשה מיוחדת להם. באסיפה מיוחדת שהתקיימה

בלילה' אצל המקום שממנו לא זזה שכינה, כאשר נהגו אנ"ש בכל השנים. בדרך שרים ניגוני התעוררות וגעגועים מתובל בשיחת חברים עם הר"ר איתמר לייפער וחוזרים לקראת תפילת שחרית כותיקין בכח ובכוונה בבית מדרשנו הגדול מא"ש.

זמן ומיקום היציאה: שלש שעות לפני נץ החמה מרח' מא"ש ע"י ביהמ"ד הגדול.

אחראי החבורה ר' יחיאל צוקר 05331-55472

ממשיכים ללכת עם התורות

בארגון "עיון הנחל" הזוכה זה שנים רבות לעודד את ההליכה עם תורה למשך תקופה כרצון רבינו, כאשר לשם כך מתקיים שיעור מידי שבוע במוצאי שב"ק וכן נערכים מבחנים נושאי פרסים והגרלות עידוד לכלל בחורי החמד לומדי התורה הזמנית בכל רחבי הארץ.

לאחרונה התחדשו בארגון לתת מענה גם לאברכים המעוניינים בעריכת מבחן מסכם על כל התורה עם שאלות לחידוד ועיון.

כעת ממשיכים ביתר שאת ללכת עם תורה י"ג "אשרי העם - השגחה" - להתחדש ברצונות וכיסופים ובכך לזכות לשר את כל המניעות ולהתאסף על ציון רביה"ק בימי ראש השנה הקדושים הבעל"ט.

ניתן לקבל מבחן סיכום אישי על תורה רע"ז וכן על תורה י"א ח"א "אני ה' הוא שמי, ובעזה"י תתקיים הגרלה לכל המשתתפים.

פרטים מלאים והרשמה לקבלת מבחנים נא להשאיר הודעה ב'קול מורשת הנחל' שלוחה 8.

כמו"כ מודיעים שוב, כי ניתן לקבל מבחנים עם שאלות לסיכום וחזרה וכן שאלות בעיון על כל התורות שנלמדו במשך השנים. עוד מקווים עם הזמן להשלים עריכת מבחנים על כל התורות בליקו"מ בעז"ה שיהיו מוכנים לכל דורש.

קול "מורשת הנחל"

02-502-6343

המנעשה והנשמע וכן עדכונים והודעות מחבורות הנערים • חבורות הבחורים • חבורות האברכים • חבורות כלליות • פעילות חודשית • כינוסי חגים וזמנים

יסודות בתורת ברסלב

בעז"ה התחלנו סדרה חדשה "יסודות בתורת ברסלב" להביא לפני הקוראים יסודות מתורת רביה"ק ותלמידיו דיבור דבור על אופניו, כמו שהיתה רצונו של רביה"ק (חיי מוהר"ן שעה): "שצריכין אחד שיהיה בקי היטב מאד בכל תורותיו שגלה שיוכל לסדר כל תורה יפה יפה עם הקצה לחוץ. וכשיבוא אחד וירצה להתקרב ולדבר מתורתו יוכל להושיט לו מיד איזה תורה שהוא צריך אז כפי ענינו".

מעלת התפילה - ב

ש"ש לו נגד החולקים והמונעים מעבודת השם בַּאֲמַת. (שם לו).

להרגיש מתיקות בתפילה

כל אֶחָד כְּפִי תִקּוּן הַבְּרִית, וְכִפִּי הַתְּקַשְׁרוּתוֹ לְצַדִּיקִי אֲמַת שֶׁהִם שׁוֹמְרֵי הַבְּרִית, כִּמּוֹ כֵּן הוּא יָכוֹל לִטְעַם מִתִּיקוּת בְּדַבּוּרֵי הַתְּפִלָּה וְאֲזִי אֲרִיזָה נְחִית לֵאכֹל קֶרְבֶּנּוּ, הֵינּוּ תְּפִלָּתוֹ. אֲבָל עַל יְדֵי פֶגֶם הַבְּרִית הוּא בְּבַחֲבִינֵת מֵיִין מִרְרִין וְכו', וְאֲזִי אֵינּוּ יָכוֹל לִטְעַם מִתִּיקוּת בְּדַבּוּרֵי הַתְּפִלָּה וְאֲזִי כִּלְבָּא נְחִית לֵאכֹל קֶרְבֶּנּוּ שֶׁהִיא תְּפִלָּתוֹ. (שם ח).

כשואמרים 'יצבא השמים וכו' ראוי להתפלל על כל דבר
בְּשָׁעָה שְׂאוֹמְרִים "וְיִצְבָּא הַשָּׁמַיִם לָךְ מִשְׁתַּחֲוִיִּים" רָאוּי לְהִתְפַּלֵּל עַל כָּל דָּבָר, כִּי אִזּוֹ בָּאִים כָּל יִצְבָּא הַשָּׁמַיִם לְהִשְׁתַּחֲוֹת וְלִתֵּן שִׁבְחָ וְהוֹדָיָה אֵלָיו יִתְבָּרָה, עַל כֵּן טוֹב לְבַקֵּשׁ אִזּוֹ מֵהֶשֶׁם יִתְבָּרָה, שִׁיִּצְוָה עֲלֵיהֶם שִׁמְשִׁיחוּ לוֹ כָּל מָה שֶׁצָּרִיךְ, כִּגּוֹן אִם צָרִיךְ לְרַפּוּאָה יִכְנוּ בְּמַחְשַׁבְתּוֹ אִזּוֹ, שִׁיִּצְוָה הַשֵּׁם יִתְבָּרָה עֲלֵיהֶם שִׁמְשִׁיחוּ הַפּוֹחוֹת הַצָּרִיכִים לְרַפּוּאָתוֹ בְּתוֹךְ לַחֵם וּמֵיִם וְכֵן כָּל פְּיוּצָא בְּזֶה. (שם עב).

בתפילתו קורא לכל העולמות

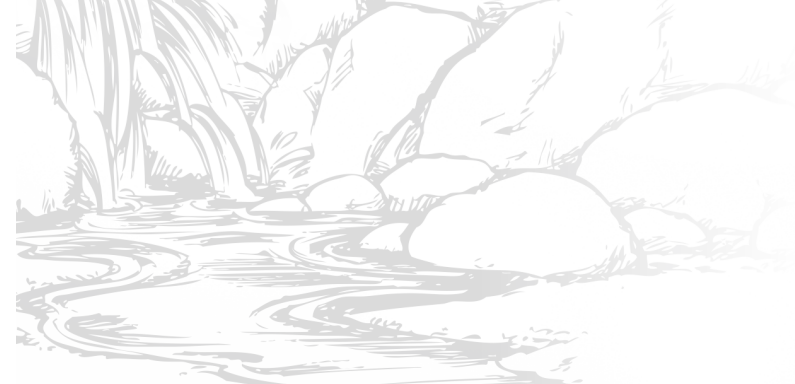
בְּשָׁעָה שְׂאוֹמְרֵי "הִלְלוּ אֶת ה' מִן הַשָּׁמַיִם וְכו' הִלְלוּהוּ כָּל מַלְאָכָיו וְכו'", אֲזִי רָאוּי לֵאדָם לְהִתְעוֹרֵר לְהִתְפַּלֵּל בְּחִיּוֹת וְהַתְּלַהּבוֹת גְּדוֹל, מֵאַחֵר שֶׁהָאֵדָם בְּתַפִּלָּתוֹ הוּא קוֹרֵא לְכָל הַמַּלְאָכִים וְהַשָּׂרִפִּים וְהָאוֹפָנִים וְחִיּוֹת הַקֶּדֶשׁ וְלְכָל הָעוֹלָמוֹת, וּמִצְוָה וּפְקוּדָה עֲלֵיהֶם לְהִלְלוֹ וּלְשַׁבַּח וְיִתְבָּרַךְ (שם עג)

לפדות את התפילה מהגלות

עֲקֹשׂוּ הַתְּפִלָּה הִיא בְּגִלּוֹת בְּעוֹנֵתֵינוּ הָרַבִּים, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא גְבוּהָ מֵאֵד וּבְגִי אָדָם מְזַלְזֵל בָּהּ, וְכִשְׁעוֹמְדִים לְהִתְפַּלֵּל הֵם חִפְצִים לְפִטּוֹר אֶת הַתְּפִלָּה מֵעֲלֵיהֶם, וְעַל יְדֵי יִרְאָה שְׁלֵמָה הִבָּאָה עַל יְדֵי תִקּוּן הַשְּׁלֹשׁ מִדּוֹת רְעוּת שֶׁהֵם תְּאוּנוֹת אֲכִילָה וּמִמּוֹן וּמִשְׁגָּל, עַל יְדֵי זֶה פּוֹדִין הַתְּפִלָּה מִן הַגָּלוּת וְאֲזִי הַתְּפִלָּה בְּשִׁלְמוֹת. (שם עח)

איסור אכילה ושתיה קודם התפילה

אִסּוּר חֲמוּר מְאֹד לֵאכֹל וּלְשִׁתּוֹת קֹדֶם הַתְּפִלָּה, כִּמְבָאָר בְּזֶהר הַקְּדוֹשׁ לֹא כִּמְצוֹי עֲתָה בְּעוֹנֵתֵינוּ הָרַבִּים שֶׁמְקַלֵּין בָּזֶה בְּפֶרֶט בְּשִׁתִּית 'קֶאוֹנֵע' קֹדֶם הַתְּפִלָּה. וְכִמְהָ צִדִּיקִים נִזְהָרוּ שֶׁלֹּא לִשְׁתּוֹת אֶפְלוּ מִים קֹדֶם הַתְּפִלָּה, אִף עַל פִּי שֶׁמֶתֶר מִדִּינָא. וְעַל יְדֵי זֶה שָׂאִין אוֹכְלִין קֹדֶם הַתְּפִלָּה, עַל יְדֵי זֶה מְמַשִּׁיכִין בְּחִינַת הַתִּקּוּן שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל יְדֵי תַעֲנִיּוֹת, כִּי גַם זֶה הוּא בְּחִינַת תַּעֲנִיּוֹת שְׁעוֹת, וְעַל יְדֵי זֶה נִשְׁלֵם הַדְּבָר וּמוֹצִיאִין אוֹתוֹ מִמַּצַּר הַגָּרוֹן, וְזוֹכִים לְדַבֵּר דְּבוּרִים שְׁלֵמִים לִפְנֵי ה' יִתְבָּרָה בְּתַפִּלָּתוֹ. (אוצר היראה תפילה, ג)

לכבוד אנשי שלומינו אהובים וידידים עורכי וקוראי גליון 'מימי הנחל' היקרים כל אחד בשמו יבורך.

בגליון הקודם הזכרנו את אבי מורי הרה"ח ר' נתן דוד שפירא זצ"ל הכ"מ ואת החבורה הנפלאה שהתקיימה בקביעות בביתו. אמרתי להנציח עלי גליון אחת מהנקודות שהיו ממהותו ממש, דרך חיים בו צעד כל ימיו, ויש בזה בכדי ללמדנו ולעורר אותנו ליישר דרכינו ולהטיב מעשינו בעזרת השי"ת ובכח רבינו הקדוש.

הענין הוא הזהירות מהפרוטה של השני. כמו שאמרו אנ"ש על מה שאמר רבינו ז"ל בענין משפט - שהעיקר הוא "נישט טשעפען יענעמס קופיקע" - "לא לגעת בפרוטה של הזולת".

כידוע לכולנו הוא היה רחוק מלהיות גביר ואפילו משיהיה לו 'א' איבעריגע פיאסטער' (כסף מיותר), וכנהוג בעולם יש את כל מיני הטריקים למיניהם להרוויח באמצעותם עוד כמה פרוטות. אך הוא מעודד לא היה סובל את הדברים האלו, וכאשר באו לשאול לו לפעמים על כך ענה בפשטות "זה הרי לא שלך!".

זכורני שפעם כאשר עוד הייתי ילד קטן, הוריתי היתר לעצמי להשתמש בכסף שאינו שלי. היה זה סכום קטן ובלתי משמעותי בכלל (לפי המושגים של היום זה היה פחות מ-5 שקל) שלא היה אמור לעניין אותו בכלל, ואולי אפילו לא מפריע לאף אחד. אבל הוא לא היה יכול לסבול את זה, ולא הבין איך נוגעים בפרוטה של השני בלי רשות. זה היה ביום חמישי - וכל אותו היום וליל שישי ויומו ושבת קודש עד מוצאי שבת, דיבר עמי שוב ושוב על ענין זה. הרגשתי כי לא הכסף זה שמפריע לו, אלא "וואס הייסט? ווי אזוי קען מען צו גיין צו יענעמס פרוטה אן רשות?!" (מה זה? איך אפשר לגעת בפרוטה של מישהו אחר בלי רשות). שתי מעת לעת - מליל שישי ועד מוצאי שבת, לא הפסק לדבר עמי על כך. אף בלילה התיישב ליד מיטתי ודיבר כאילו קרה משהו נורא... והרגשתו היתה באמת כך, כי זה הרי פרוטה של הזולת... הוא דיבר בטוב וברע ברכות ובתקיפות מהולה ברחמנות אבהי רחמאי, והירבה עלי דיבורים מהתורה, מחז"ל, מהלכה, ממוסר, מהרבי, מר' נתן, מאנ"ש, מאביו - זקני ר' שמואל, אף נענה תוך כדי ואמר 'איך וועל אויסזאגן דעם זיידן' (אני אגיד לסבא - ר' אברהם יעקב גולדרייך)... הוא אף התחנן אלי 'אל תעשה כזה דבר שוב'... ולא הפסק לדבר על זה. ב"ה זה נכנס לי כ"כ בעצמות, ואני מודה להשם על שהצליח להחדיר בי את זה, ויה"ד שיהיה לעילוי נשמתו שהכניס בי את זה בתוך כל יתר הדברים שהכניס בי, והלואי שהיה רואה את כל המעשים האחרים שלי ומיישר דרכי בכל הדברים והעניינים.

כמו כן כשהייתי בחור היה איזה ענין, שהיו כאלה שהורו בו היתר לעצמם, וגם אני עשיתי כך, אבל אח"כ שאלתי אותו האם מותר הדבר. הוא אמר לי שזה ודאי שאין דעתו נוחה כלל מכל מיני עניינים שכאלו, אבל בנוגע לענין הלכה יש לשאול רב. הוא בעצמו הלך לשאול כמה וכמה רבנים, ביניהם היו כאלו שאמרו שהוא גניבה ממש ויש שאמרו שאינו גניבה - אבל מכך לומדים ומתרגלים לגנוב ח"ו, והיו כל מיני

שיטות בזה, אבל לא רצו כמעט להתיר בהדיא, אפי' אלו שהתירו זה היה בגמגום ולא רצו להתיר ממש. הוא שאל אז את ר' יענקל בלויא, ר' מאיר ברנסדורפר ור' משה אריה פריינד זצ"ל כולם אמרו שזה גניבה ממש - רק החזו"א התיר, ושאלתי את ר' יענקל בלוי מה לעשות לאחר שכבר לקחתי קצת, אמר לי שאחזיר את הכסף. אבל בנוגע לאבי בעצמו - הוא לא סבל את כל העניינים האלו, לא משנה מה הם, ולמה, וכו', זה הרי לא שלך אז אל תיקח, אל תיגע, הוא היה כל כך חזק בזה.

והאמת כי רואים במוחש שה' עוזר הרבה כשנוהרים, אך אני יכול לומר בבירור שאף פעם לא הפסדתי כשלא לקחתי ממון שאינו נקי, שאינו כשר וישר.

יהי רצון שיתקבלו הדברים בלב אנשי שלומינו ונזכה להתחזק ולהישמר מכל חשש גניבה וגזילה, ונזכה לשוב אל ה' נקי כפים ובר לבב, ולהזדכך לגמרי מכל מיני תאוות ממון למיניהם, שהוא עצבות ומרה שחורה המכלה כל ימיו של האדם בכעס ומכאובות על לא דבר - מילי דכדיבי, והוא כלליות כל העבודות זרות של כל הע' אומות, ולהתדבק באור ה' אנפין נהירין בשמחה ובעבודת השי"ת באמת ואמונה, ולהתקרב אליו יתברך לנצח, אמן.

ממני זעירא דמן חבריא
אחד מבניו

כהמשך למכתב שפורסם בגליון הקודם:

לאור ההתעוררות אצל אנ"ש בעקבות מצב הוצאות חתונות כיום, ראשית הננו להודות לכל אנ"ש היקרים שחזקו את ידינו והביעו את תמיכתם וייחולם לראות בקרוב בשינוי לטובה בעז"ה. בזאת הננו להודיע כי בימים אלו הוקם 'ועד השמחות' להביא להולדת מחירי החתונות ואנו עוסקים כעת למצוא אולמות, קייטרינג וכו' וכן חבילות משתלמות לכל צרכי הנישואין במחירים מוזלים שווים לכל נפש.

בכן פונים אנו לכל המחוננים היקרים!

הימנעו מלסגור אירועים והשכרת שירותי תזמורת צלמים וכו'

כי בעוד כמה שבועות יהיה בידינו בעז"ה

תוכניות מסודרות לתועלת כל אחד

חוסו על ממונכם ואל תניחו את כספכם על קרן הצבי

כמו"כ, עדיין אנו פתוחים לשמוע הצעות בכל הנוגע לתחום זה, בכן בקשתנו מכל היודע על אולמות בירושלים בי"ש וביתר המתאימים למטרה בסכומים של עד 4,000 ש"ח. וכן קייטרינג טוב וזול שאינו מגביל בסכום מנות מינימלי. וכן הצעות לגבי שאר דברים הנצרכים במחירים שיתאימו לכלל הציבור, נא להשאיר הודעה ברורה לטלפון 02-5388949 שלוחה 2, או בפקס 153-5822913, ונחזור אליי בהקדם בעז"ה.

ברכה

ועד השמחות | נתן יוסף בורשטיין

ברכת מזל טוב חמה ולבבית

לידידנו ותומכינו היקרים לרגל השמחה במעונם

להולדת הבנים

ר' אברהם צבי פיש - י-ם
ר' אלעזר פראנק - י-ם
ר' אלעזר פראנק - י-ם
ר' דוד ברנ"ש קרמר - הר יונה
ר' נח יונה קוסטנטינר - הר יונה
ר' ישראל קלצקי - ביתר
ר' אלימלך אנשין - בי"ש

להולדת הבנות

ר' נתן חשין בר"נ - י-ם
ר' יהודה הרמתי - ב"ב
ר' שלום דוידוביץ - בי"ש
ר' נתן חשין - י-ם
ר' יצחק מרגליות - ביתר
ר' יום טוב דוויק - ב"ב
ר' מנחם לאנדו - הר יונה
ר' יחיאל מיכל ברנד - ביתר
ר' ישראל נחמן בר"י אנשין - בי"ש
ר' יואל פוקס - בי"ש

להיכנס בנם לעוה"מ

ר' אברהם יעקב מרדכי ברנ"ד שפירא
- בי"ש
ר' יואל חשין - בי"ש
ר' חיים הורביץ - בי"ש

לאירועי הצאצאים

ר' נחמיה חשין - י-ם
ר' יעקב ליב שפירא - י-ם
ר' שלמה שישא - בי"ש
ר' זאב גלבך - בי"ש
ר' שמחה אמבר - צפת
ר' אלעזר דייטש - בי"ש
ר' שלמה קורנהויזר - בי"ש
ר' יעקב יארבלום - אלעד
ר' פנחס צ'ציק - י-ם
ר' שלום זוהר - י-ם
ר' שמואל שיינפלד - בי"ש
ר' אברהם אייזנבאך - בי"ש
ר' שמואל הורביץ - י-ם

לנישואי צאצאיהם

הרה"ג ר' יצחק רוזנבלט - י-ם
ר' צבי הערשל כהן - י-ם
ר' משה אייזיק שפירא - י-ם
ר' אליעזר משה היילפרין - י-ם
ר' שמואל שלמה בלוי - י-ם
ר' אברהם אלחנן היילפרין - י-ם
ר' אברהם שמעון בורשטיין - י-ם
ר' דוד קעניג - בי"ש
ר' נחמן אטינגר - בי"ש
ר' מרדכי גוטליב - ביתר
ר' נחמן קעניג - ברכפלד
ר' יעקב שילוח - צפת
ר' שמחה אמבר - צפת
משפחת סומר - בי"ש
ר' שמואל אנגל - י-ם
משפחת קוסטנטינר - ביתר
ר' ברוך טנצמן - ברכפלד

יה"ר שיזכו לרוות מלא חפניים נחת דקדושה מכל יו"ח בדרכו הסלולה של רביה"ק המסורה לנו מדור דור, לגדלם ולחנכם לתורה ולחופה ולמעש"ט, לבנות בית נאמן בישראל על אדני התורה והיראה לתפארת כרם בית ישראל ולתפארת שם רביה"ק, מתוך הרחבת הדעת וסייעתא דשמיא בכל מעשי ידיהם אמן

זמני ומיקום החבורות השבועיות

ירושלים

יום ראשון | 6:00 אחה"צ

עז"נ הישן
ראש החבורה: הר"ר יעקב נתן
אנשין
ללכת עם תורה
אחראי: ר' י. י. ברין הי"ו
05331-42207

יום שני | לאחר מעריב

בבית הר"ר אליעזר קירשבוים
ראש החבורה: הר"ר שמעון צבי
שפירא
שיחה שבועית
אחראי: ר' ש. נ. גודלסקי הי"ו
05041-30633

יום שלישי | לאחר מעריב

בית צבי
ניגונים מדורות הקודמים ושיחת
חברים
אחראי: ר' משה לייב פלטינק הי"ו
05832-28291

יום שלישי | 3.45 בצהריים

עז"נ הישן
ראש החבורה: הר"ר נתן יוסף
בורשטין
שיחה שבועית
אחראי: ר' א. מ. מנדל פיינ הי"ו
05832-91352

יום שלישי | לאחר מעריב

עז"נ הישן
שיחת חברים
אחראי: ר' אהרן גרומן הי"ו
05276-80057

יום שלישי | 1.45 בצהריים

ביהמ"ד ברסלב
רח' יוחנן בן מתתיהו
אחראי: ר' אפרים בידרמן הי"ו
05331-20546

יום רביעי | 6:00 אחה"צ

בית צבי
ראש החבורה: הרה"ח ר' מאיר
קרלבוך
שיחה שבועית
אחראי: ר' י. נ. פראנק הי"ו
05276-40892

יום רביעי | לאחר מעריב

בבית החברים
שיחת חברים
אחראי: ר' נחמיה חשין הי"ו
05276-27299

יום רביעי | לאחר מעריב

עז"נ הישן
ראש החבורה: הר"ר ראובן שיף
שיחה שבועית
אחראי: ר' א. י. בלום הי"ו
05485-61903

חדש!

יום חמישי | 4.30 אחה"צ

ביהמ"ד "אור הצדיק"
רח' בית ישראל 39
שיחת חברים בטעם זקנים
ע"פ שיח שרפי קודש' החדש
אחראי: 02-5712493

מוצאי שבת | 1/4 שעה לאחר ר"ת

בבית ר' רפאל ויסקי הי"ו
סעודת מלו"מ עם שיחה שבועית
אחראי: ר' משה בנימין אנשין הי"ו
05041-40093

בית שמש

רמה ב'

יום ב' | 9:45 בערב

בבית אחד החברים
שיחת חברים בספר חיי מוהר"ן
אחראי: ר' שלמה שישא הי"ו
05041-02203

יום ג' | לאחר מנחה

בביהמ"ד נחלת חן
שיחת חברים בספר חיי מוהר"ן
אחראי: ר' נחמן הורביץ הי"ו
05276-02999

יום ג' | לאחר מנחה

ת"ת ברסלב
שיחת חברים
אחראי: ר' נחמן קלפהולץ הי"ו
05331-71480

יום חמישי | לאחר מנחה

ת"ת ברסלב
שיחת חברים בספר על"ת
אחראי: ר' ראובן פיליפ
05567-22659

ליל שישי | לאחר מעריב

בבית אחד החברים
שירה וזמרה
אחראי: ר' אליהו ירבלום הי"ו
05276-78143

מוצאי שב"ק

בבית אחד החברים
שיחה מר' אליעזר חשין הי"ו
אחראי: ר' יצחק טורץ הי"ו
05276-69525

קריה

יום ב' | לאחר מנחה

בביהמ"ד ברסלב
שיחה שבועית
אחראי: ר' אורי פרידברג הי"ו
05484-01927

קנה בושם

מדי יום | אחר שחרית (ותיקין)

בביהמ"ד אנשי הצדיק
שיחת חברים בספר עלים לתרופה
עם הר"ר שמעון אליהו ברוין הי"ו

יום שני | לאחר מעריב

בביהמ"ד 'אנשי הצדיק'
שיחת חברים בספר חיי מוהר"ן
(בלשה"ק)
אחראי: ר' דוד שמואל ניסנבוים
הי"ו
05484-91687

יום ד' | 7:30 בערב

בביהמ"ד ברסלב 'קנה בושם'
שיחת חברים בספר שיחות הר"ן
אחראי: ר' חיים אייזנבאך הי"ו
05041-38001

בביהמ"ד ברסלב 'קנה בושם'

שיחה שבועית
אחראי: ר' שרגא טווערסקי הי"ו
05484-23073

בני ברק

יום שלישי | 7:30 בערב

ב'כולל ברסלב'
שיחה שבועית
אחראי: ר' צבי גוטליב הי"ו
05271-08531

ביתר

יום שני | 9:00 בערב

בביהמ"ד עטרת הנחל
שיחה שבועית
אחראי: ר' יחיאל מיכל ברנד הי"ו
05832-08001

יום רביעי | 9:15 בערב

בביהמ"ד מקור הנחל
שיחה שבועית
אחראי: ר' דוב הלפרין הי"ו
05832-38831

אלעד

יום שני | 7:45 בערב

בביהמ"ד חסידים
שיחת חברים ע"פ שיחות הר"ן
אחראי: ר' יעקב ירבלום הי"ו
05271-35144

ברכפלד

יום שלישי | 7:30 בערב

בבית החברים
אחראי: ר' שמואל קלצקי הי"ו
05331-88316

צפת

יום רביעי | 7:30

בביהמ"ד פאר הנצח
ניגונים ושיחה
אחראי: ר' שמחה פלברבוים הי"ו
05331-44862

הר יונה

יום שלישי | 8:30 בערב

ביהמ"ד נחלת הצדיק
שיחת חברים בספר השתפכות
הנפש
אחראי: ר' נחמן מלמד הי"ו
05484-10520

אברך יקר! בא והצטרף לחבורה שבועית המתאימה
לך, לתועלתך ולתועלת כולנו